

LEGE
privind cooperativele de întreprinzător

nr. 73-XV din 12.04.2001

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.49-50/237 din 03.05.2001

* * *

C U P R I N S

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

- [Articolul 1.](#) Scopul și obiectul legii
- [Articolul 2.](#) Legislația privind cooperativele
- [Articolul 3.](#) Statul și cooperativele
- [Articolul 4.](#) Noțiuni de bază

Capitolul II
COOPERATIVA

- [Articolul 5.](#) Statutul juridic al cooperativei
- [Articolul 6.](#) Principiile de bază ale activității cooperativei
- [Articolul 7.](#) Tipurile cooperativelor
- [Articolul 8.](#) Patrimoniul cooperativei
- [Articolul 9.](#) Drepturile cooperativei
- [Articolul 10.](#) Obligațiile și răspunderea cooperativei
- [Articolul 11.](#) Denumirea cooperativei
- [Articolul 12.](#) Sediul cooperativei
- [Articolul 13.](#) Organele cooperativei
- [Articolul 14.](#) Reprezentarea cooperativei

Capitolul III
CONSTITUIREA ȘI ÎNREGISTRAREA COOPERATIVEI

- [Articolul 15.](#) Documentele de constituire
- [Articolul 16.](#) Contractul de constituire
- [Articolul 17.](#) Statutul cooperativei
- [Articolul 18.](#) Adunarea de constituire
- [Articolul 19.](#) Înregistrarea de stat a cooperativei

Capitolul IV
MEMBRII COOPERATIVEI

- [Articolul 20.](#) Drepturile membrului cooperativei
- [Articolul 21.](#) Obligațiile și răspunderea membrului cooperativei
- [Articolul 22.](#) Urmărirea cotei

- [Articolul 23.](#) Condițiile de obținere a calității de membru
- [Articolul 24.](#) Obținerea calității de membru
- [Articolul 25.](#) Respingerea cererii de obținere a calității de membru
- [Articolul 26.](#) Încetarea calității de membru al cooperativei
- [Articolul 27.](#) Cesiunea cotei
- [Articolul 28.](#) Gajarea cotei
- [Articolul 29.](#) Ieșirea din cooperativă
- [Articolul 30.](#) Excluderea din cooperativă
- [Articolul 31.](#) Drepturile succesorului de drepturi al membrului reorganizat al cooperativei
- [Articolul 32.](#) Drepturile moștenitorului membru al cooperativei
- [Articolul 33.](#) Restituirea valorii cotei ordinare

Capitolul V

MEMBRII ASOCIAȚII AI COOPERATIVEI

- [Articolul 34.](#) Drepturile membrului asociat al cooperativei
- [Articolul 35.](#) Obligațiile și răspunderea membrului asociat al cooperativei
- [Articolul 36.](#) Obținerea și încetarea calității de membru asociat

Capitolul VI

CAPITALUL COOPERATIVEI ȘI COTELE

- [Articolul 37.](#) Capitalul cooperativei
- [Articolul 38.](#) Aporturile în capitalul social
- [Articolul 39.](#) Mărimea cotei
- [Articolul 40.](#) Numărul cotelor
- [Articolul 41.](#) Cota fără stăpîn

Capitolul VII

ADUNAREA GENERALĂ

- [Articolul 42.](#) Competența adunării generale
- [Articolul 43.](#) Tipurile și formele adunărilor generale
- [Articolul 44.](#) Temeiurile și modul de convocare a adunării generale
- [Articolul 45.](#) Înștiințarea privind întrunirea adunării generale
- [Articolul 46.](#) Desfășurarea adunării generale
- [Articolul 47.](#) Dreptul de vot
- [Articolul 48.](#) Suspendarea dreptului de vot
- [Articolul 49.](#) Modul de adoptare a hotărîrilor adunării generale
- [Articolul 50.](#) Adunarea generală a reprezentanților
- [Articolul 51.](#) Adunările regionale
- [Articolul 52.](#) Procesul-verbal al adunării generale

Capitolul VIII

CONSILIUL, COMISIA DE REVIZIE ȘI PREȘEDINTELE COOPERATIVEI

- [Articolul 53.](#) Competența și activitatea consiliului cooperativei
- [Articolul 54.](#) Constituirea consiliului cooperativei
- [Articolul 55.](#) Competența și răspunderea președintelui cooperativei
- [Articolul 56.](#) Alegerea (desemnarea) președintelui cooperativei

[Articolul 57.](#) Competența și activitatea comisiei de revizie

[Articolul 58.](#) Crearea comisiei de revizie

[Articolul 59.](#) Contestarea deciziilor (hotărârilor) organelor cooperativei

[Articolul 60.](#) Arbitrajul

Capitolul IX

BAZELE ACTIVITĂȚII COOPERATIVEI

[Articolul 61.](#) Relațiile economice dintre cooperativă și membrii ei

[Articolul 62.](#) Rabaturile (adaosurile) cooperatiste

[Articolul 63.](#) Particularitățile impunerii fiscale a operațiilor dintre cooperativă și membrii ei

Capitolul X

PRUDENȚA FINANCIARĂ

[Articolul 64.](#) Normele de prudență financiară

[Articolul 65.](#) Noțiunea de tranzacție de proporții

[Articolul 66.](#) Încheierea tranzacției de proporții

[Articolul 67.](#) Noțiunea de tranzacție cu conflict de interese

[Articolul 68.](#) Încheierea tranzacției cu conflict de interese

Capitolul XI

DISTRIBUIREA PROFITULUI NET AL COOPERATIVEI

[Articolul 69.](#) Modul de distribuire a profitului net

[Articolul 70.](#) Anunțarea dividendelor

[Articolul 71.](#) Plata dividendelor

[Articolul 72.](#) Acoperirea pierderilor de bilanț

[Articolul 73.](#) Rezervele (fondurile) cooperativei

[Articolul 74.](#) Capitalul de rezervă și fondul de dezvoltare ale cooperativei

[Articolul 75.](#) Mărimea cotelor bonus

Capitolul XII

PERSONALUL ȘI PERSOANELE CU FUNCȚII DE RĂSPUNDERE ALE COOPERATIVEI

[Articolul 76.](#) Remunerarea, compensările, asigurarea socială și asistența socială de stat

[Articolul 77.](#) Persoanele cu funcții de răspundere

[Articolul 78.](#) Responsabilitatea persoanelor cu funcții de răspundere

Capitolul XIII

EVIDENȚA ȘI RAPOARTELE. AUDITUL ȘI CONTROLUL DE STAT

[Articolul 79.](#) Ținerea registrului membrilor cooperativei

[Articolul 80.](#) Evidența contabilă și rapoartele

[Articolul 81.](#) Auditul și controlul de stat

[Articolul 82.](#) Păstrarea documentelor cooperativei și accesul la ele

Capitolul XIV

REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA COOPERATIVEI

[Articolul 83.](#) Reorganizarea cooperativei

[Articolul 84.](#) Temeiurile de lichidare a cooperativei

[Articolul 85.](#) Activitatea comisiei de lichidare

[Articolul 86.](#) Distribuirea patrimoniului liber de datorii

Capitolul XV

PARTICULARITĂȚILE COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRESTĂRI SERVICII

[Articolul 87.](#) Cooperativele agricole de prestări servicii

Capitolul XVI

UNIUNEA DE COOPERATIVE

[Articolul 88.](#) Principiile de constituire și de activitate a uniunii de cooperative

[Articolul 89.](#) Membrii uniunii de cooperative

[Articolul 90.](#) Organele uniunii de cooperative

[Articolul 91.](#) Adunarea generală a uniunii de cooperative

[Articolul 92.](#) Consiliul uniunii de cooperative

[Articolul 93.](#) Comisia de revizie a uniunii de cooperative

[Articolul 94.](#) Reorganizarea și lichidarea uniunii de cooperative

Capitolul XVII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

[Articolul 95.](#) Îndatoririle Guvernului

[Articolul 96.](#) Dispoziții finale și tranzitorii

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și obiectul legii

(1) Prezenta lege are drept scop stabilirea cadrului legislativ pentru dezvoltarea sistemului cooperativelor de întreprinzător, denumite în continuare *cooperative*.

(2) Prezenta lege are ca obiect relațiile ce țin de crearea, activitatea, reorganizarea și lichidarea cooperativelor, precum și a asociațiilor, uniunilor acestora, denumite în continuare *uniuni de cooperative*.

(3) Prezenta lege nu are efect asupra cooperativelor de producție.

Articolul 2. Legislația privind cooperativele

(1) Crearea, activitatea, reorganizarea și lichidarea cooperativelor este reglementată, pe lângă prezenta lege, și de [Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi](#), Codul civil, [Codul funciar](#), [Codul fiscal](#), [Codul muncii](#) și de alte acte normative.

(2) Particularitățile creării, activității, reorganizării și lichidării cooperativelor de economii și împrumut se stabilesc conform legislației.

[Art.2 modificat prin [Legea nr.91-XV din 06.03.2003](#), în vigoare 28.03.2003]

Articolul 3. Statul și cooperativele

Se interzice imixtiunea autorităților publice și a persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora în activitatea cooperativelor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele legislative.

Articolul 4. Noțiuni de bază

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

- a) *membru al cooperativei* – persoană juridică sau fizică care practică activitate de întreprinzător și deține cota ordinară și, după caz, cota preferențială;
- b) *membru asociat al cooperativei* – persoană juridică sau fizică care deține doar cota preferențială;
- c) *participarea la relațiile economice cu cooperativa* – procurarea (beneficierea) de către membrul cooperativei a producției (serviciilor) acesteia și/sau livrarea (prestarea) cooperativei de către membrul acesteia a producției (serviciilor) sale;
- d) *regulamentul privind relațiile economice cu cooperativa* – regulamentul care determină relațiile economice dintre cooperativă și membrii ei, precum și dintre membrii acesteia, în măsura în care nu sînt reglementate de actele legislative și statutul cooperativei;
- e) *prudență financiară* – măsurile, stabilite de prezenta lege, de statutul și de regulamentele respective ale cooperativei, pe care le întreprinde aceasta în activitatea sa operațională, investițională și financiară pentru a preveni pierderile financiare evidente;
- f) *capital social* – partea principală a capitalului propriu al cooperativei, compusă integral din cotele ordinare și preferențiale;
- g) *cotă ordinară* – cota care acordă membrului cooperativei, în relațiile lui cu cooperativa, drepturi patrimoniale și drepturi nepatrimoniale personale legate de cele patrimoniale, inclusiv dreptul de vot, și care se compune din cota inițială, cotele suplimentare și cotele bonus;
- h) *cotă bonus* – partea cotei ordinare, calculată fiecărui membru al cooperativei din profitul net al acesteia proporțional volumului lui efectiv de participare la relațiile economice cu cooperativa;
- i) *cotă preferențială* – cotă care, fără a acorda deținătorului acesteia dreptul de vot, îi acordă dreptul exclusiv la dividende și dreptul preferențial la patrimoniul liber de datorii în cazul lichidării cooperativei;
- j) *rabaturi (adaosuri) cooperatiste* – rabaturile la prețurile producției livrate ori la tarifele pentru serviciile prestate de către cooperativă membrilor săi (adaosurile la prețurile producției livrate sau la tarifele pentru serviciile prestate cooperativei de către membrii ei), care, primite drept avansuri de către cooperativă, se restituie membrilor acesteia după expirarea anului financiar;
- k) *dividende* – plățile din profitul net al cooperativei care se efectuează exclusiv deținătorilor cotelor preferențiale.

Capitolul II COOPERATIVA

Articolul 5. Statutul juridic al cooperativei

- (1) Cooperativa este o organizație comercială (întreprindere) cu statut de persoană juridică, ai cărei membri sînt persoane juridice și/sau fizice care practică activitate de întreprinzător.
- (2) Scopul cooperativei este de a contribui la obținerea profitului de către membrii săi.
- (3) Cooperativa activează în baza prezentei legi, a statutului și a regulamentelor ei.
- (4) Cooperativa poate fi creată pe principii primare (fără predecesori de drepturi), precum și prin reorganizarea altor întreprinderi ori uniuni ale acestora (cu predecesori de drepturi).
- (5) Cooperativa este alcătuită din cel puțin 5 persoane juridice și/sau fizice.
- (6) Dacă numărul membrilor cooperativei se reduce sub limita stabilită la alin.(5), cooperativa, în termen de 3 luni din ziua acestei reduceri, este obligată:
 - a) să majoreze numărul membrilor pînă la limita stabilită la alin.(5); sau
 - b) să se reorganizeze într-o întreprindere cu altă formă juridică de organizare ori în uniune de întreprinderi; sau
 - c) să se lichideze în baza hotărîrii adunării generale.
- (7) Dacă dispozițiile alin.(6) nu vor fi îndeplinite, cooperativa:
 - a) este lipsită de privilegiile definite la art.62 alin.(2) lit.a), art.63 și art.87 alin.(6); și
 - b) urmează să fie lichidată prin hotărîre a instanței judecătorești, adoptată la cererea oricărui membru al cooperativei, a Serviciului Fiscal de Stat ori a autorității administrației publice locale corespunzătoare.

[Art.5 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 6. Principiile de bază ale activității cooperativei

(1) Cooperativa își desfășoară activitatea în baza:

- a) intrării și ieșirii benevole în (din) cooperativă a membrilor și membrilor săi asociați;
- b) participării membrilor săi la adunările generale pe bază de principii democratice;
- c) cooperării activității sale de întreprinzător cu cea a membrilor săi;
- d) formării capitalului social variabil;
- e) asigurării transparenței în activitatea sa.

(2) Cooperativa este obligată să livreze (presteze) cel puțin 50 la sută din volumul total al producției (serviciilor) proprii membrilor săi și/sau să procure (să beneficieze) de la membrii săi cel puțin 50 la sută din volumul total al producției procurate (serviciilor primite) de către cooperativă.

(3) Dacă, la expirarea perioadei de 3 luni, dispozițiile alin.(2) nu sînt îndeplinite, cooperativei i se aplică prevederile art.5 alin.(6) lit.b) și c) și alin.(7).

Articolul 7. Tipurile cooperativelor

(1) Cooperativele pot activa în toate ramurile economiei naționale și sînt în drept să practice orice gen de activitate, cu excepția acelor care sînt interzise de actele legislative.

(2) În funcție de genul de activitate, se disting următoarele tipuri de cooperative:

- a) de prelucrare;
- b) de prestări servicii, inclusiv cele de consultanță;
- c) de economii și împrumut;
- d) cu alte genuri de activitate.

[Art.7 modificat prin [Legea nr.91-XV din 06.03.2003](#), în vigoare 28.03.2003]

Articolul 8. Patrimoniul cooperativei

(1) Cooperativa dispune de patrimoniu propriu, separat de patrimoniul membrilor săi, are conturi bancare și bilanț autonom.

(2) Patrimoniul cooperativei se formează din mijloace bănești și bunuri nebănești transmise în capitalul ei propriu, din venituri, subvenții, dotații, donații, sponsorizări, credite și împrumuturi, precum și din alt patrimoniu procurat în conformitate cu legislația.

(3) Patrimoniul cooperativei se formează cu respectarea restricțiilor stabilite de actele legislative, de statutul și normele de prudență financiară ale cooperativei.

Articolul 9. Drepturile cooperativei

(1) Cooperativa este în drept:

- a) să stabilească prețuri și tarife la producția și serviciile sale ori la producția procurată și serviciile de care beneficiază, precum și rabaturi (adaosuri) la aceste prețuri și tarife;
- b) să efectueze operații comerciale din numele și în interesul membrilor săi;
- c) să deschidă reprezentanțe, să creeze filiale, precum și să fie participantă a societăților comerciale și membru al altor cooperative și uniuni de întreprinderi;
- d) să contracteze împrumuturi de la membrii și membrii săi asociați, să le acorde împrumuturi în modul stabilit de legislație, statutul și regulamentul respectiv al cooperativei, precum și de contractele încheiate cu aceștia;
- e) să plaseze obligațiuni și alte titluri de creanță în conformitate cu legislația privind piața de capital, statutul cooperativei și hotărîrea adunării generale a acesteia;
- f) să exercite alte atribuții ce nu contravin legislației și statutului său.

(2) Cooperativa nu este în drept să plaseze acțiuni.

(3) Cooperativa poate avea mărci comerciale (mărci de serviciu) înregistrate, alte mijloace de identificare vizuală a producției (serviciilor) sale.

[Art.9 modificat prin [Legea nr.225 din 15.12.2017](#), în vigoare 29.12.2017]

Articolul 10. Obligațiile și răspunderea cooperativei

(1) Cooperativa este obligată:

- a) să-și onoreze obligațiile față de membrii și membrii săi asociați, stabilite de prezenta lege, de statutul său și de regulamentele sale respective, precum și de contractele încheiate cu aceștia;
- b) să efectueze, după caz, instruirea membrilor cooperativei;
- c) să acorde membrilor și membrilor săi asociați informații privind activitatea sa, prevăzute de prezenta lege și statutul său;
- d) să prezinte organelor de stat abilitate rapoarte în conformitate cu legislația;
- e) să îndeplinească alte obligații prevăzute de actele legislative, statutul și contractele cooperativei.

(2) Cooperativa răspunde pentru obligațiile asumate cu întreg patrimoniul deținut de ea cu titlu de proprietate.

(3) Cooperativa nu răspunde pentru obligațiile membrilor și membrilor săi asociați și suportă, în limita valorii cotelor lor, riscul pentru aceste obligații în cazurile prevăzute de prezenta lege și de alte acte legislative.

Articolul 11. Denumirea cooperativei

(1) Denumirea deplină a cooperativei va conține sintagma "cooperativă de întreprinzător", iar cea prescurtată – inițialele "C.Î."

(2) Organizația care nu corespunde cerințelor prezentei legi nu este în drept să folosească în denumirea sa sintagma "cooperativă de întreprinzător".

Articolul 12. Sediul cooperativei

(1) Sediul cooperativei se consideră sediul organului ei executiv.

(2) Drept sediu al cooperativei poate servi și sediul (domiciliul) unui membru al cooperativei.

(3) În cazul schimbării sediului, cooperativa, în scris, în termenul stabilit de legislație, aduce acest fapt la cunoștința membrilor săi, organului înregistrării de stat a întreprinderilor, Serviciului Fiscal de Stat, creditorilor și altor persoane și autorități interesate, introducând modificarea corespunzătoare în statut și, după caz, în ștampila cooperativei.

[Art.12 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 13. Organele cooperativei

(1) Organele cooperativei sînt:

- a) adunarea generală a membrilor cooperativei, denumită în continuare *adunare generală*;
- b) consiliul de administrare al cooperativei, denumit în continuare *consiliul cooperativei*, dacă acesta este constituit în conformitate cu art.54 alin.(1) sau cu statutul cooperativei;
- c) președintele cooperativei;
- d) comisia de revizie sau revizorul cooperativei, în continuare *comisia de revizie*;
- e) arbitrajul și alte organe, dacă acestea sînt constituite în conformitate cu statutul cooperativei.

(2) Adunarea generală este organul suprem al cooperativei.

(3) Consiliul cooperativei reprezintă interesele membrilor ei în perioada dintre adunările generale, gestionează activitatea cooperativei în limitele competenței sale și este subordonat numai adunării generale.

(4) Președintele cooperativei este un organ executiv unipersonal, care conduce activitatea curentă a cooperativei și poate soluționa orice chestiuni în legătură cu aceasta, cu excepția celor ce țin de competența adunării generale sau a consiliului cooperativei.

(5) Comisia de revizie efectuează controlul intern asupra activității cooperativei și este subordonată numai adunării generale.

[Art.13 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

Articolul 14. Reprezentarea cooperativei

(1) Cooperativa, în raporturile ei cu autoritățile publice și cu terții, este reprezentată de președintele acesteia.

(2) Dacă cooperativa se află în litigiu de judecată cu președintele ei, aceasta este reprezentată în instanța judecătorească de președintele consiliului cooperativei.

(3) Dacă cooperativa se află în litigiu de judecată cu membrul consiliului cooperativei, aceasta este reprezentată în instanța judecătorească de către persoana împuternicită de adunarea generală.

Capitolul III

CONSTITUIREA ȘI ÎNREGISTRAREA COOPERATIVEI

Articolul 15. Documentele de constituire

Documentele de constituire ale cooperativei sînt contractul de constituire și statutul.

Articolul 16. Contractul de constituire

(1) Contractul de constituire al cooperativei stabilește drepturile, obligațiile și răspunderea fondatorilor acesteia.

(2) Contractul de constituire al cooperativei trebuie să cuprindă:

- a) denumirea deplină și prescurtată a cooperativei și informații despre sediul acesteia;
- b) scopul și genurile principale de activitate a cooperativei;
- c) termenul de activitate a cooperativei;
- d) lista fondatorilor cooperativei;
- e) mărimea inițială a capitalului social al cooperativei, cu specificarea mărimii și formei aporturilor efectuate de către fiecare fondator în contul cotei sale inițiale;
- f) termenele în care se efectuează de către fiecare fondator aporturile în contul cotei sale inițiale;
- g) modul și termenele de restituire a cheltuielilor de constituire și de înregistrare a cooperativei;
- h) alte prevederi privind modul și termenele de constituire și de înregistrare a cooperativei.

(3) Genurile de activitate a cooperativei se indică în contractul de constituire și în statutul cooperativei în conformitate cu clasificatorul activității respective aprobat în modul stabilit.

(4) Lista fondatorilor cooperativei va cuprinde datele indicate la art.79 alin.(2) lit.b) – d).

(5) Contractul de constituire este semnat de fondatorii cooperativei.

(6) Acțiunea prevederilor contractului de constituire încetează după înregistrarea de stat a cooperativei și îndeplinirea celorlalte obligații de către fondatori.

Articolul 17. Statutul cooperativei

(1) Statutul cooperativei va cuprinde informațiile prevăzute la art.16 alin.(2) lit.a) – c), precum și:

- a) mărimea minimă a capitalului propriu al cooperativei;
- b) drepturile, obligațiile și răspunderea cooperativei, ale membrilor și membrilor ei asociați;
- c) condițiile și modul de obținere și de retragere a calității de membru și membru asociat al cooperativei;
- d) mărimea minimă, modul și termenul de efectuare a aporturilor în contul cotelor inițiale și suplimentare, precum și al cotei preferențiale;
- e) modul de evaluare a aporturilor nebănești în capitalul social;
- f) modul de înstrăinare a cotelor;
- g) lista organelor cooperativei, competența, modul de formare și durata mandatului acestora;
- h) modul de votare la adunarea generală și datele privind numărul de voturi necesar pentru adoptarea hotărîrilor;
- i) modul de formare și de utilizare a rezervelor (fondurilor) cooperativei;
- j) normele de prudență financiară;
- k) lista întreprinderilor afiliate, a filialelor și reprezentanțelor cooperativei;
- l) modul de acordare a informației membrilor și membrilor asociați ai cooperativei și răspunderea pentru neacordarea acesteia;
- m) modul de contestare a deciziilor organelor cooperativei și de soluționare a litigiilor dintre

membrii cooperativei, dintre aceștia din urmă și cooperativă, precum și modul tragerii la răspundere a persoanelor cu funcții de răspundere ale cooperativei;

n) temeiurile și modul de reorganizare și lichidare a cooperativei în baza hotărârii adunării generale.

(2) Statutul cooperativei poate prevedea renunțarea la formarea cotelor preferențiale.

(3) În statutul cooperativei pot fi incluse și alte prevederi ce nu contravin actelor legislative.

(4) Prevederile statutului cooperativei ce contravin legislației sînt nule de la data adoptării lor.

(5) Prevederile statutului cooperativei sînt obligatorii pentru membrii, membrii asociați și persoanele cu funcții de răspundere ale cooperativei.

(6) Schimbarea numărului de membri sau membri asociați ai cooperativei, precum și a mărimii capitalului ei social, nu constituie temei pentru modificarea statutului.

(7) Orice modificări și completări în statutul cooperativei sînt valabile din ziua înregistrării lor de stat în modul stabilit de legislație. La introducerea în capitalul social al cooperativei a bunurilor imobile transmise în contul cotelor valorice din bunurile întreprinderilor agricole nu este obligatorie modificarea statutului cooperativei.

[Art. 17 completat prin [Legea nr.185 din 15.07.2010](#), în vigoare 03.09.2010]

Articolul 18. Adunarea de constituire

(1) Adunarea de constituire:

a) examinează îndeplinirea obligațiilor prevăzute de contractul de constituire;

b) aprobă valoarea aporturilor nebănești în contul cotelor inițiale ale fondatorilor;

c) aprobă statutul cooperativei;

d) alege (desemnează) membrii consiliului cooperativei, ai comisiei de revizie, precum și președintele cooperativei;

e) soluționează alte chestiuni privind constituirea, înregistrarea și demararea activității cooperativei.

(2) Dreptul de vot la adunarea de constituire îl dețin persoanele care au semnat contractul de constituire al cooperativei (fondatorii).

(3) La adunarea de constituire, fiecare fondator deține un singur vot.

(4) Hotărârile asupra chestiunilor prevăzute la alin.(1) lit.a) – d) se aprobă cu votul a cel puțin două treimi din numărul total al fondatorilor, iar asupra celorlalte chestiuni – cu votul majorității fondatorilor.

Articolul 19. Înregistrarea de stat a cooperativei

(1) Pentru înregistrarea de stat a cooperativei, președintele cooperativei, în termen de o lună din ziua aprobării statutului cooperativei, prezintă organului de înregistrare de stat a întreprinderilor cererea semnată de președintele și secretarul adunării de constituire, la care se anexează următoarele documente:

a) procesul-verbal al adunării de constituire, semnat de președintele și secretarul acestei adunări;

b) contractul de constituire, întocmit în modul stabilit;

c) statutul cooperativei, aprobat de adunarea de constituire și semnat de președintele și secretarul acestei adunări;

d) documentul ce confirmă sediul cooperativei;

e) bonul ce confirmă depunerea de către fondatorii cooperativei, la un cont bancar provizoriu, a mijloacelor bănești (dacă acestea sînt prevăzute) în contul cotelor inițiale;

f) bonul de plată a taxei pentru înregistrarea de stat a cooperativei.

(2) Cooperativa este în drept să-și desfășoare activitatea după înregistrarea în Registrul de stat al întreprinderilor și atribuirea codului fiscal.

(3) Pentru practicarea unui anumit gen de activitate stabilit de [Legea privind acordarea de licențe pentru unele genuri de activitate](#), cooperativa este obligată să obțină o licență în modul stabilit.

Capitolul IV

MEMBRII COOPERATIVEI

Articolul 20. Drepturile membrului cooperativei

(1) Membrul cooperativei are dreptul:

- a) să participe la adunarea generală, să aleagă și să fie ales în organele cooperativei;
- b) să aibă acces la informațiile privind activitatea cooperativei, prevăzute de prezenta lege sau de statutul cooperativei;
- c) să beneficieze de rabaturi (adaosuri) cooperatiste, precum și, după caz, de cote bonus și de dobândă la împrumutul acordat de către el cooperativei;
- d) să procure, în mod preferențial, cotele ordinare (părțile acestora) care se cesionează, dacă acest privilegiu este prevăzut de statutul cooperativei;
- e) să înstrăineze, să gajeze, să lase prin testament cota sa ordinară (o parte a acesteia), precum și să iasă din cooperativă la expirarea anului financiar, în modul stabilit de actele legislative, de statutul și regulamentele respective ale cooperativei;
- f) să transforme, cu acordul consiliului cooperativei, cota sa ordinară (o parte a acesteia) în cotă preferențială ori în împrumut acordat cooperativei;
- g) să transforme, cu acordul consiliului cooperativei, cota sa preferențială (o parte a acesteia) ori împrumutul acordat cooperativei în cota sa suplimentară; precum și
- h) să întreprindă alte acțiuni neinterzise de actele legislative sau de statutul cooperativei.

(2) Membrii care dețin cel puțin 10 la sută din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei au dreptul să ceară, în modul stabilit de statutul cooperativei, includerea chestiunilor propuse de ei în ordinea de zi a adunării generale.

(3) Membrii care dețin cel puțin 20 la sută din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei au dreptul să ceară, în modul stabilit de prezenta lege și statutul cooperativei, convocarea adunării generale extraordinare sau a ședinței extraordinare a consiliului cooperativei, precum și efectuarea controalelor suplimentare ale activității cooperativei sau a auditului din inițiativă al rapoartelor ei financiare.

(4) Membrul cooperativei care deține cota preferențială beneficiază de drepturile patrimoniale ale membrului asociat.

(5) Asupra membrului cooperativei care deține cotă preferențială nu se extind prevederile art.34 alin.(2).

(6) Membrul cooperativei, la încetarea calității sale de membru, are dreptul, în condițiile art.33, la restituirea valorii cotei sale ordinare, precum și la plata rabaturilor (adaosurilor) cooperatiste și, după caz, a dividendelor anunțate, dar neachitate.

(7) Statutul cooperativei și hotărârile adunării generale nu pot prevedea privilegii pentru unii membri ai cooperativei, cu excepția cazului prevăzut la art.47 alin.(2).

(8) Atribuțiile reprezentantului membrului cooperativei în cadrul organelor cooperativei sînt consemnate prin procură, cu excepția cazului prevăzut la art.50 alin.(3).

Articolul 21. Obligațiile și răspunderea membrului cooperativei

(1) Membrul cooperativei este obligat:

- a) să efectueze integral aporturile în contul cotei sale inițiale și al cotelor suplimentare în modul stabilit de prezenta lege, statutul și regulamentul respectiv al cooperativei;
- b) să participe la relațiile economice cu cooperativa în modul stabilit de prezenta lege, statutul cooperativei, regulamentul privind relațiile economice cu cooperativa, precum și de contractul încheiat cu aceasta;
- c) să informeze cooperativa privind orice schimbare în datele sale introduse în registrul membrilor cooperativei;
- d) să respecte alte prevederi ale legislației, statutului și ale regulamentelor cooperativei, precum și să execute hotărârile adunării generale.

(2) Membrul cooperativei poartă față de cooperativă răspunderea prevăzută de prezenta lege, statutul cooperativei și contractul încheiat cu aceasta.

(3) Daunele cauzate cooperativei din vina unui membru al ei pot fi reparate prin reducerea mărimii cotei ordinare și/sau preferențiale a acestui membru, inclusiv în cazul în care valoarea acestei cote urmează a fi restituită în condițiile art.33.

(4) Membrul cooperativei nu răspunde pentru obligațiile cooperativei și suportă riscul pentru aceste obligații în limita cotei sale ordinare, inclusiv partea ei nevărsată, precum și în limita cotei sale preferențiale dacă o deține.

(5) Prin derogare de la prevederile alin.(4), membrii cooperativei poartă solidar răspundere subsidiară în limita părților nevărsate ale cotelor ordinare ale membrilor respectivi dacă patrimoniul cooperativei este insuficient pentru satisfacerea revendicărilor creditorilor ei.

Articolul 22. Urmărirea cotei

(1) Urmărirea cotei pentru obligațiile membrului sau ale membrului asociat al cooperativei față de un terț (creditor) se admite, în temeiul hotărârii instanței judecătorești sau de arbitraj, în cazul în care celălalt patrimoniu al membrului sau al membrului asociat este insuficient pentru executarea obligațiilor acestuia.

(2) Urmărirea cotei se limitează la valoarea acesteia.

(3) La urmărirea cotei, cooperativa este în drept să achite creditorului valoarea cotei (a unei părți a acesteia) și să excludă membrul ori membrul asociat debitor din cooperativă (să micșoreze cota acestuia).

(4) Achitarea prevăzută la alin.(3) o poate efectua și orice membru sau membru asociat al cooperativei, prin procurarea cotei urmărite (a unei părți a acesteia), în modul stabilit de prezenta lege și statutul cooperativei.

(5) Dacă, pe parcursul a 3 luni din ziua prezentării titlului executoriu, nu se efectuează achitarea prevăzută la alin.(3) sau (4), creditorul poate deveni, prin derogare de la cerințele art.23 și 24, membru (sau membru asociat) al cooperativei, dar numai pentru a-și exercita dreptul la restituirea valorii cotei.

Articolul 23. Condițiile de obținere a calității de membru

(1) Membri ai cooperativei pot fi:

a) întreprinderi persoane juridice cu sediul în Republica Moldova sau în străinătate; și/sau
b) persoane fizice cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini sau apatrizi cu drept de reședință în Republica Moldova, în privința cărora nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, care practică activitate de întreprinzător în conformitate cu legislația.

(2) Prin statutul cooperativei pot fi stabilite condiții suplimentare de obținere a calității de membru al acesteia care nu contravin actelor legislative.

(3) Cooperativa este deschisă pentru admiterea de noi membri, indiferent de sediul (domiciliul) acestora.

[Art.23 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

Articolul 24. Obținerea calității de membru

(1) Calitatea de membru se obține prin participare la constituirea cooperativei sau prin intrarea în cooperativă în baza cererii solicitantului și a deciziei respective a consiliului cooperativei.

(2) Cererea de obținere a calității de membru al cooperativei trebuie să conțină prevederile privind acceptarea de către solicitant a scopului, statutului și regulamentelor cooperativei și a obligației de a efectua integral aporturile în contul cotelor sale, inițială și suplimentare, precum și să conțină datele ce confirmă respectarea cerințelor art.23 alin.(1) și ale statutului cooperativei.

(3) Calitatea de membru al cooperativei se obține de la data:

a) înregistrării de stat a cooperativei – pentru fondatori; sau

b) efectuării primului aport în contul cotei inițiale ori procurării cotei ordinare – pentru alte persoane.

(4) Statutul cooperativei poate prevedea necesitatea achitării taxei de intrare, a cărei mărime nu poate depăși cheltuielile necesare pentru executarea formalităților de intrare în cooperativă.

(5) Taxa de intrare se reflectă în capitalul de rezervă al cooperativei și nu se restituie la încetarea calității de membru al cooperativei.

Articolul 25. Respingerea cererii de obținere a calității de membru

(1) Cererea de obținere a calității de membru al cooperativei poate fi respinsă dacă:

- a) obținerea de către solicitant a calității de membru contravine prevederilor actelor legislative sau statutului cooperativei;
- b) solicitantul a fost anterior exclus din cooperativa respectivă;
- c) cooperativa nu este în stare să livreze producția (să presteze servicii) sau să procure producția (să beneficieze de serviciile) unui număr mai mare de membri.

(2) Decizia consiliului cooperativei privind respingerea cererii prevăzute la alin.(1) se aduce la cunoștința solicitantului în termen de 15 zile de la data adoptării și se anunță la cea mai apropiată adunare generală.

(3) Decizia prevăzută la alin.(2) poate fi contestată la adunarea generală, a cărei hotărâre este definitivă.

Articolul 26. Încetarea calității de membru al cooperativei

Calitatea de membru al cooperativei încetează în cazul:

- a) înstrăinării cotei ordinare ori ieșirii din cooperativă în baza cererii; sau
- b) excluderii acestuia din cooperativă; sau
- c) reorganizării ori lichidării (decesului) membrului cooperativei; sau
- d) reorganizării ori lichidării cooperativei.

Articolul 27. Cesiunea cotei

(1) Membrul cooperativei este în drept să vîndă sau să cesioneze altfel cota sa în modul stabilit de prezenta lege, statutul și regulamentul respectiv ale cooperativei.

(2) Cesiunea cotei ordinare sau preferențiale altui membru sau unui membru asociat al cooperativei se efectuează cu respectarea cerințelor art.39 alin.(3) și nu necesită acordul consiliului cooperativei.

(3) Cesiunea cotei ordinare unui terț, care corespunde cerințelor art.23 alin.(1) și ale statutului cooperativei, se admite doar cu acordul consiliului cooperativei, care trebuie să fie dat în termen de o lună de la data depunerii concomitente a cererii de cesiune și a cererii de procurare de către un terț a acestei cote. În acest caz, alți membri ai cooperativei au dreptul de preemțiune asupra cotei care se cesionează, dacă statutul cooperativei nu prevede altfel.

(4) Dacă, în termenul indicat la alin.(3), nu au fost depuse cereri de către alți membri ai cooperativei de a procura cota ordinară care se cesionează, această cotă poate fi cesionată unui terț cu acordul consiliului cooperativei.

(5) În caz de refuz al consiliului cooperativei de a accepta cesionarea cotei ordinare conform alin.(3) sau (4), cooperativa este obligată să restituie solicitantului valoarea cotei sale potrivit art.33.

Articolul 28. Gajarea cotei

(1) Gajarea cotei se admite dacă aceasta este prevăzută de statutul cooperativei și dacă există consimțămîntul:

- a) consiliului cooperativei – în cazul în care gajarea se efectuează pentru garantarea obligațiilor față de alt membru sau membru asociat al cooperativei;
- b) adunării generale – în cazul în care gajarea se efectuează pentru garantarea obligațiilor față de un terț.

(2) Gajarea cotei se efectuează potrivit prezentei legi și legislației cu privire la gaj.

(3) Gajarea cotei pentru garantarea obligațiilor față de cooperativă nu se admite.

Articolul 29. Ieșirea din cooperativă

(1) Ieșirea din cooperativă se efectuează în baza cererii, care se va examina de consiliul cooperativei în termen de o lună de la data depunerii. În decizia consiliului se vor indica obligațiile patrimoniale reciproce ale membrului cooperativei și ale cooperativei, legate de restituirea valorii cotei, precum și termenele executării acestora.

(2) De la data depunerii cererii indicate la alin.(1), membrul cooperativei pierde dreptul de a fi membru al consiliului, al comisiei de revizie sau președinte al cooperativei.

(3) Dacă cererea de ieșire din cooperativă este depusă cu cel puțin 3 luni până la expirarea anului financiar curent, membrul cooperativei pierde calitatea de membru din prima zi a anului financiar următor. În alte cazuri, dreptul indicat poate înceta din prima zi a celui de al doilea an financiar care urmează celui curent.

Articolul 30. Excluderea din cooperativă

(1) Excluderea din cooperativă se efectuează prin decizia consiliului acesteia. Această atribuție se include, prin statutul cooperativei, în competența adunării generale, dacă consiliul cooperativei nu este constituit, în conformitate cu art.54 alin.(1) sau cu statutul cooperativei.

(2) Membrii consiliului, ai comisiei de revizie, ai arbitrajului și președintele cooperativei, aleși de adunarea generală, pot fi excluși din cooperativă numai prin hotărâre a adunării generale.

(3) Membrul cooperativei poate fi exclus din cooperativă în cazul în care acesta:

a) nu a avut dreptul să fie membru al cooperativei sau a pierdut acest drept conform art.23 alin.(1) sau statutului cooperativei;

b) a comis încălcarea definită la art.48 alin.(6);

c) fiind avertizat în scris de către consiliul cooperativei despre neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor sale, continuă să comită încălcări și după expirarea termenului rezonabil stabilit de consiliul cooperativei pentru înlăturarea acestora;

d) este concomitent și membru al altei cooperative de profil similar dacă, conform statutului cooperativei, aceasta contravine intereselor celei din urmă.

(4) Statutul cooperativei poate prevedea și alte temeuri care nu contravin actelor legislative pentru excluderea din cooperativă.

(5) Decizia consiliului cooperativei sau hotărârea adunării generale privind excluderea membrului din cooperativă se aduce la cunoștința acestuia în termen de 5 zile de la data adoptării.

(6) Membrul exclus din cooperativă pierde calitatea de membru din ziua adoptării deciziei (hotărârii) organului abilitat al cooperativei.

(7) Decizia consiliului cooperativei privind excluderea membrului din cooperativă poate fi contestată la cea mai apropiată adunare generală, iar hotărârea adunării generale în acest sens poate fi atacată în instanța judecătorească în modul stabilit de actele legislative.

[Art.30 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

Articolul 31. Drepturile succesorului de drepturi al membrului reorganizat al cooperativei

(1) În caz de reorganizare a membrului cooperativei întreprindere prin fuziune, asociere, divizare sau separare, succesorul de drepturi al acestuia, creat prin reorganizare, poate deveni membru al cooperativei dacă:

a) corespunde cerințelor art.23 alin.(1) și ale statutului cooperativei;

b) în termen de 3 luni de la înregistrarea lui de stat, a depus cererea de intrare în cooperativă, cu prezentarea probelor documentare privind succesiunea în drepturi, incluzând bilanțul consolidat sau de divizare în care este reflectată cota ordinară corespunzătoare (o parte a acesteia) în capitalul social al cooperativei.

(2) Dacă cererea indicată la alin.(1) lit.b) este soluționată:

a) întreprinderea succesoare a cotei ordinare (a unei părți a acesteia) devine membru al cooperativei din ziua înregistrării ei de stat;

b) întreprinderea predecesoare care a transmis succesorilor de drepturi întreaga ei cotă ordinară își încetează calitatea de membru al cooperativei din ziua reorganizării ei.

(3) Dacă întreprinderea succesor de drepturi nu a prezentat cererea în termenul indicat la alin.(1) lit.b) sau cererea ei nu a fost satisfăcută, valoarea cotei (a unei părți a acesteia) se restituie acestei întreprinderi în modul stabilit la art.33.

(4) În cazul transformării membrului cooperativei întreprindere fără schimbarea genurilor principale

de activitate, acest fapt se reflectă în registrul membrilor cooperativei prin efectuarea unei înscrieri privind modificarea formei juridice de organizare a membrului respectiv în baza cererii acestuia, cu prezentarea probelor documentare corespunzătoare.

Articolul 32. Drepturile moștenitorului membru al cooperativei

(1) Moștenitorul cotei membrului decedat al cooperativei are dreptul de a obține calitatea de membru al acesteia dacă el:

a) corespunde cerințelor art.23 alin.(1) și ale statutului cooperativei;

b) în termen de 3 luni de la data primirii certificatului privind dreptul la moștenire, a depus cererea de intrare în cooperativă, cu prezentarea probelor documentare privind moștenirea cotei decedatului.

(2) Dacă cererea indicată la alin.(1) lit.b) este satisfăcută:

a) moștenitorul cotei se consideră membru al cooperativei de la data decesului fostului membru al acesteia;

b) membrul cooperativei care a lăsat moștenirea își pierde calitatea de membru de la data decesului.

(3) Dacă moștenitorul cotei nu a depus cererea în termenul indicat la alin.(1) lit.b) sau cererea nu a fost satisfăcută, acestuia i se restituie valoarea cotei moștenite, în modul stabilit de actele legislative și de statutul cooperativei.

Articolul 33. Restituirea valorii cotei ordinare

(1) Restituirea valorii cotei ordinare se efectuează prin mijloace bănești și/sau prin patrimoniul nebănesc al cooperativei. În cel din urmă caz, e nevoie de acordul consiliului cooperativei și al membrului respectiv al acesteia.

(2) Restituirea valorii cotei ordinare se efectuează după examinarea de către adunarea generală a raportului financiar anual al cooperativei și după anunțarea plăților convenite membrilor cooperativei.

(3) La restituirea valorii cotei ordinare, deținătorului acesteia i se plătesc toate rabaturile (adaosurile) cooperatiste și, după caz, dividendele anunțate, dar neachitate.

(4) Din valoarea de restituire a cotei ordinare și din alte plăți neachitate poate fi reținută, potrivit deciziei consiliului cooperativei, suma daunelor stabilite la art.21 alin.(3), precum și suma datoriei față de cooperativă a deținătorului acestei cote.

(5) Restituirea valorii cotei ordinare și achitarea altor plăți convenite se efectuează în termen de 6 luni de la data încetării calității de membru al cooperativei.

(6) Statutul cooperativei poate prevedea prelungirea termenului indicat la alin.(5) până la 5 ani.

Capitolul V

MEMBRII ASOCIAȚII AI COOPERATIVEI

Articolul 34. Drepturile membrului asociat al cooperativei

(1) Membrul asociat al cooperativei are dreptul:

a) să participe, fără drept de vot, la discutarea chestiunilor de pe ordinea de zi a adunărilor generale, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2);

b) să aibă acces la procesele-verbale ale adunărilor generale și la rapoartele financiare și cele specializate ale cooperativei;

c) să primească dividende;

d) să procure, în mod prioritar, cota preferențială (o parte a acesteia), care se cesionează;

e) să înstrăineze, să gajeze, să lase prin testament cota sa preferențială (o parte a acesteia), precum și să iasă din cooperativă la expirarea anului financiar, în modul stabilit de actele legislative, de statutul cooperativei și de contractele încheiate cu aceasta;

f) să transforme, cu acordul consiliului cooperativei, cota sa preferențială (o parte a acesteia) în cotă ordinară ori în împrumut acordat cooperativei;

g) să transforme, cu acordul consiliului cooperativei, împrumutul acordat de el cooperativei în o parte a cotei sale preferențiale.

(2) Membrul asociat al cooperativei obține drept de vot în cazul în care adunarea generală examinează chestiuni privind modificarea drepturilor membrilor asociați prevăzute de statutul cooperativei sau privind reorganizarea ori lichidarea cooperativei, precum și în cazul în care doi ani la rând dividendele nu au fost anunțate ori achitate. În cel din urmă caz, dreptul de vot al membrilor asociați încetează o dată cu achitarea dividendelor.

(3) În contractul încheiat de membrul asociat cu cooperativa pot fi prevăzute și alte drepturi ale acestuia care nu contravin actelor legislative și statutului cooperativei.

Articolul 35. Obligațiile și răspunderea membrului asociat al cooperativei

(1) Membrul asociat al cooperativei este obligat să informeze cooperativa despre orice schimbare în datele sale introduse în registrul membrilor cooperativei.

(2) Membrul asociat al cooperativei nu este obligat să participe la relațiile economice cu acesta, precum și să efectueze vărsăminte pentru acoperirea pierderilor de bilanț ale cooperativei.

(3) Membrul asociat nu răspunde pentru obligațiile cooperativei și suportă riscul pentru aceste obligații în limitele cotei sale preferențiale.

Articolul 36. Obținerea și încetarea calității de membru asociat

(1) Membri asociați ai cooperativei pot fi, în bază de contract încheiat în formă scrisă cu cooperativa, persoane juridice și fizice, indiferent de forma de proprietate, de genul de activitate și de sediu (domiciliu).

(2) În caz de reorganizare a membrului asociat întreprindere sau în caz de deces al membrului asociat persoană fizică, se aplică prevederile respective ale art.31 și 32.

(3) În caz de încetare a acțiunii contractului prevăzut la alin.(1), membrul asociat (sau, după caz, membrul cooperativei) are dreptul, în condițiile art.33, la restituirea valorii cotei sale preferențiale, precum și la achitarea dividendelor declarate, dar neachitate.

Capitolul VI

CAPITALUL COOPERATIVEI ȘI COTELE

Articolul 37. Capitalul cooperativei

(1) Capitalul cooperativei se formează din capitalul propriu și din capitalul împrumutat (din datorii).

(2) Capitalul propriu al cooperativei se constituie din capitalul social, capitalul suplimentar, rezervele (fondurile) cooperativei, profitul nerepartizat, din subvenții, dotații, donații, sponsorizări și din alte sume primite cu titlu gratuit în conformitate cu legislația.

(3) Mărimea capitalului social al cooperativei trebuie să fie, la fiecare dată de raportare, egală cu valoarea cotelor, inclusiv a părților lor nevărsate, ale tuturor membrilor și membrilor asociați ai cooperativei înregistrați la aceeași dată în registrul membrilor cooperativei.

Articolul 38. Aporturile în capitalul social

(1) Drept aporturi în capitalul social al cooperativei pot servi mijloacele bănești și patrimoniul nebănesc, cu excepția aporturilor în contul cotelor preferențiale, care pot fi efectuate doar cu mijloace bănești.

(2) Aportul nebănesc în contul cotei ordinare poate fi transmis cooperativei cu titlu de proprietate sau cu titlu de folosință.

(3) Valoarea de piață a aportului nebănesc transmis cooperativei cu titlu de folosință în contul cotei ordinare se determină pornind de la mărimea de piață a plății de arendă și termenul de folosință a acestui aport, stabilite în contractul încheiat între membrul cooperativei și cooperativă.

(4) În cazul modificării termenului de folosință a aportului nebănesc transmis cooperativei în contul cotei ordinare, valoarea de piață a acestui aport se va modifica în modul stabilit la alin.(3).

(5) Aporturile în contul cotei inițiale sau al celor suplimentare pot fi efectuate în rate, în termenul stabilit de statutul cooperativei care nu poate depăși un an. Fiecare din aceste rate nu poate fi mai mică de 25 la sută din mărimea cotei în contul căreia se efectuează aporturi.

(6) În cazul în care membrul cooperativei, după expirarea termenului stabilit la alin.(5), nu a achitat integral valoarea cotei sale ordinare, acesta plătește cooperativei dobândă în mărimea stabilită de statutul cooperativei. De asemenea, statutul poate prevedea excluderea acestui membru din cooperativă.

(7) Drept aporturi în contul cotei ordinare nu pot servi:

- a) evaluarea în bani a activității privind constituirea cooperativei;
- b) bunurile imobile și mobile neînregistrate, inclusiv produsele activității intelectuale, pasibile înregistrării de stat în conformitate cu legislația;
- c) bunurile a căror participare în circuitul civil este interzisă sau limitată de actele legislative, dacă nu există autorizația corespunzătoare a autorității publice abilitate;
- d) împrumuturi primite de la cooperativă;
- e) alte bunuri nebănești determinate de statutul sau regulamentul respectiv al cooperativei.

(7¹) Drept aport în capitalul social al cooperativei pot servi bunurile imobile transmise în contul cotelor valorice din bunurile întreprinderilor agricole, fără înregistrarea în prealabil în registrul bunurilor imobile.

(8) Statutul cooperativei poate prevedea ca aporturile în contul cotelor ordinare să se efectueze doar cu mijloace bănești.

(9) Aporturile în contul cotei preferențiale pot fi efectuate de către membrul cooperativei numai după achitarea integrală a cotei sale ordinare.

(10) Aporturile în contul cotelor preferențiale nu pot fi efectuate în rate.

[Art.38 completat prin [Legea nr.185 din 15.07.2010](#), în vigoare 03.09.2010]

Articolul 39. Mărimea cotei

(1) Mărimea cotei ordinare și a celei preferențiale se exprimă în lei și trebuie să fie divizibilă la 10.

(2) Mărimea cotelor inițială și suplimentară se stabilește proporțional cu volumul contractual al participării membrului cooperativei la relațiile economice cu cooperativa.

(3) Mărimea totală a cotelor, ordinară și preferențială, deținute de un membru al cooperativei nu poate depăși 20 la sută din capitalul social al acesteia.

(4) În cazul în care mărimea cotelor deținute de un membru al cooperativei depășește plafonul de participare în capitalul social stabilit la alin.(3), consiliul cooperativei este obligat, în termen de 6 luni, să asigure micșorarea mărimii cotelor respective pînă la plafonul stabilit, în modul prevăzut de statutul cooperativei.

(5) În cazul neexecutării dispozițiilor alin.(4), cooperativei i se aplică prevederile art.5 alin.(7).

Articolul 40. Numărul cotelor

(1) Orice membru al cooperativei poate să dețină numai o cotă ordinară și o cotă preferențială, iar membrul asociat – numai o cotă preferențială.

(2) Numărul cotelor ordinare, la fiecare dată raportată, trebuie să fie egal cu numărul membrilor cooperativei înregistrați, la aceeași dată, în registrul membrilor cooperativei.

(3) Numărul cotelor preferențiale, la fiecare dată raportată, trebuie să fie egal cu numărul membrilor asociați și cu cel al membrilor cooperativei, care dețin aceste cote, înregistrați, la aceeași dată, în registrul membrilor cooperativei.

Articolul 41. Cota fără stăpîn

(1) Cota al cărei deținător nu poate fi stabilit sau găsit de către cooperativă în decurs de 3 ani din ziua încetării legăturii lui (a predecesorului lui) cu cooperativa se consideră drept cotă fără stăpîn.

(2) În conformitate cu hotărîrea unanimă a adunării generale, adoptată pe baza probelor documentare privind imposibilitatea stabilirii sau găsirii deținătorului cotei fără stăpîn, valoarea acestei cote poate fi trecută în capitalul suplimentar al cooperativei, cu excluderea condiționată a membrului sau membrului asociat corespunzător din cooperativă.

(3) În cazul în care hotărîrea unanimă menționată la alin.(2) nu a fost adoptată, transmiterea cotei

fără stăpîn cooperativei poate fi efectuată în baza hotărîrii instanței judecătorești, pronunțate la cererea cooperativei.

(4) Celelalte relații ce țin de cota fără stăpîn sînt reglementate de legislația civilă.

Capitolul VII **ADUNAREA GENERALĂ**

Articolul 42. Competența adunării generale

(1) De competența exclusivă a adunării generale țin:

a) aprobarea modificărilor și completărilor statutului cooperativei, precum și a statutului în redacție nouă;

b) stabilirea formelor de ținere a adunării generale și a modului de înștiințare a membrilor cooperativei despre întrunirea acesteia;

c) aprobarea modului de familiarizare a membrilor cooperativei cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale;

d) aprobarea direcțiilor prioritare și/sau a programului de activitate, precum și a bugetului cooperativei;

e) aprobarea regulamentelor adunării generale, al consiliului, al comisiei de revizie, al arbitrajului, al președintelui cooperativei, precum și a regulamentului privind relațiile economice cu cooperativa și a altor regulamente ale cooperativei, modificarea și completarea acestora;

f) alegerea (desemnarea) și revocarea (eliberarea din funcție) a membrilor consiliului, ai comisiei de revizie și ai arbitrajului cooperativei, precum și desemnarea cooperativei de consultanță și/sau a organizației de audit;

g) aprobarea modului de acordare a împrumuturilor membrilor cooperativei și de primire a împrumuturilor de la aceștia;

h) aprobarea hotărîrii privind plasarea obligațiunilor sau altor titluri de creanță;

i) stabilirea surselor și mărimii defalcărilor în rezervele (fondurile) cooperativei și a direcțiilor de utilizare a acestora;

j) aprobarea normativelor de repartizare a profitului net al cooperativei, precum și a mărimii plăților cuvenite membrilor și membrilor asociați ai acesteia;

k) înființarea, vînzarea sau lichidarea întreprinderilor afiliate ori vînzarea cotei de participare a cooperativei în întreprinderile sale afiliate;

l) deschiderea și închiderea filialelor și reprezentanțelor, aprobarea regulamentelor lor, desemnarea și eliberarea din funcție a conducătorilor acestor filiale și reprezentanțe;

m) aderarea cooperativei la uniunile de întreprinderi sau retragerea din acestea;

n) examinarea rapoartelor financiare ale cooperativei, a raportului consiliului, al comisiei de revizie, al președintelui cooperativei, precum și aprecierea activității acestor organe;

o) examinarea plîngerilor membrilor cooperativei împotriva acțiunilor președintelui și/sau ale consiliului cooperativei, precum și examinarea observațiilor la procesele-verbale ale adunărilor generale precedente;

p) reorganizarea, vînzarea și lichidarea cooperativei; precum și

q) adoptarea altor hotărîri prevăzute de prezenta lege

(2) Atribuțiile care țin de competența exclusivă a adunării generale nu pot fi transmise în competența altor organe ale cooperativei.

(3) În competența adunării generale, prin statutul cooperativei, pot fi incluse și alte atribuții care țin de particularitățile activității cooperativei și nu contravin actelor legislative.

(4) Adunarea generală este în drept să examineze și chestiuni ce nu țin de competența ei, dar sînt transmise spre soluționare de către consiliul sau președintele cooperativei.

(5) Hotărîrile adunării generale, adoptate în limitele competențelor acesteia, sînt obligatorii pentru toți membrii și persoanele cu funcții de răspundere ale cooperativei.

[Art.42 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

Articolul 43. Tipurile și formele adunărilor generale

(1) Adunările generale pot fi ordinare și extraordinare.

(2) Prima adunare generală este extraordinară și se întrunește într-un termen de cel mult 3 luni după înregistrarea de stat a cooperativei.

(3) Următoarele adunări generale se întrunesc după necesitate, cel puțin o dată pe an.

(4) Adunarea generală poate fi ținută în formă unitară sau în formă de adunări regionale dacă aceasta din urmă este prevăzută de statutul cooperativei.

(5) Prima adunare generală poate fi ținută numai în formă unitară.

Articolul 44. Temeiurile și modul de convocare a adunării generale

(1) Adunarea generală anuală se convoacă prin decizia consiliului cooperativei și se întrunește în termen de cel mult 50 de zile de la expirarea anului financiar ale cărui rezultate urmează să fie examinate de adunare.

(2) Adunarea generală extraordinară se întrunește:

a) în cazul în care mărimea efectivă a capitalului propriu al cooperativei, conform ultimului bilanț, este mai mică decât mărimea minimă indicată în statutul ei; precum și

b) în alte cazuri de urgență.

(3) Adunarea generală extraordinară se convoacă de președintele cooperativei în baza deciziei consiliului cooperativei, luate:

a) din inițiativa consiliului; sau

b) la cererea comisiei de revizie; sau

c) la cererea membrilor cooperativei care dețin cel puțin 20 la sută din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei.

(4) În cazul în care președintele cooperativei nu convoacă adunarea generală extraordinară în termen de 20 de zile de la data adoptării deciziei menționate la alin.(3), adunarea se convoacă de către consiliul cooperativei într-un termen ce nu va depăși o lună de la data adoptării deciziei privind convocarea adunării.

(5) Dacă consiliul cooperativei nu convoacă adunarea generală extraordinară conform prevederilor alin.(4), aceasta se convoacă de comisia de revizie sau de membrii cooperativei menționați la alin.(3) lit.c).

Articolul 45. Înștiințarea privind întrunirea adunării generale

(1) Președintele cooperativei, cu cel puțin 15 zile până la întrunirea adunării generale, înștiințează despre aceasta fiecare membru al cooperativei, în scris și/sau publică avizul respectiv într-un organ de presă stabilit în statutul cooperativei.

(2) Înștiințarea (avizul) privind întrunirea adunării generale va conține:

a) locul, data, ora și ordinea de zi a adunării;

b) locul, termenele și orele de familiarizare a membrilor cooperativei cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale.

(3) Înștiințarea (avizul) privind întrunirea adunării generale poate conține data adunării repetate, în caz de lipsă de cvorum la adunarea generală convocată inițial.

(4) Ordinea de zi a adunării generale se întocmește de consiliul cooperativei, ținându-se cont de propunerile membrilor acesteia care dețin cel puțin 10 la sută din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei.

(5) Consiliul cooperativei nu este în drept să modifice formulările chestiunilor propuse pentru a fi incluse în ordinea de zi a adunării generale de către membrii cooperativei sau să refuze includerea în ordinea de zi a acestora, cu excepția cazurilor în care:

a) aceste chestiuni nu țin de competența adunării generale;

b) membrii cooperativei care au înaintat propunerea dispun de mai puțin de 10 la sută din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei.

Articolul 46. Desfășurarea adunării generale

(1) Modul de desfășurare a adunării generale se stabilește de prezenta lege, statutul cooperativei și regulamentul adunării generale, dacă acest regulament este prevăzut de statut.

(2) Adunarea generală anuală se consideră deliberativă dacă la ea sînt reprezentate voturile a cel puțin jumătate din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei.

(3) Dacă la adunarea generală nu este reprezentat numărul necesar de voturi, adunarea se convoacă repetat, nu mai devreme de 3 zile și nu mai tîrziu de 30 de zile de la data adunării convocate inițial.

(4) Adunarea generală repetată este deliberativă dacă la ea sînt reprezentate cel puțin o treime din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei.

(5) Votul la adunarea generală poate fi deschis sau secret.

Articolul 47. Dreptul de vot

(1) Fiecare membru al cooperativei deține un singur vot în cadrul adunării generale, cu excepția cazului prevăzut la alin.(2).

(2) Statutul cooperativei poate prevedea dreptul unor membri, în baza hotărîrii adunării generale, la 2 sau 3 voturi în cazul în care volumul efectiv de participare a acestor membri la relațiile economice cu cooperativa depășește considerabil volumul mediu de participare a altor membri ai cooperativei.

(3) Membrul cooperativei poate reprezenta la adunarea generală numai un singur alt membru (sau membru asociat cu drept de vot), cu excepția cazului prevăzut la art.50 alin.(2).

(4) Un terț poate reprezenta la adunarea generală cel mult doi membri (sau membri asociați cu drept de vot) ai cooperativei.

Articolul 48. Suspendarea dreptului de vot

(1) Membrul cooperativei nu participă la vot în cazul adoptării de către adunarea generală a hotărîrii privind:

- a) revocarea lui din funcția eligibilă în cooperativă; sau
- b) tragerea lui la răspundere față de cooperativă; sau
- c) diminuarea numărului de voturi primite de acesta potrivit art.47 alin.(2); sau
- d) încheierea unei tranzacții, dacă el este persoana interesată potrivit art.67 alin.(2); sau
- e) excluderea lui din cooperativă.

(2) Membrii consiliului, ai comisiei de revizie și președintele cooperativei nu participă la vot în cazul adoptării hotărîrii adunării generale privind aprecierea activității organului respectiv.

(3) Dacă un membru al cooperativei nu participă la relațiile economice cu cooperativa mai mult de 12 luni consecutive, adunarea generală poate suspenda dreptul lui de vot pînă la reluarea de către acesta a relațiilor economice cu cooperativa.

(4) Prezența membrilor cooperativei, menționați la alin.(1) – (3), la adunarea generală se ia în considerare la determinarea cvorumului, iar la stabilirea rezultatului votării se consideră că acești membri s-au abținut.

(5) Membrul cooperativei care deține cota preferențială și căruia i-a fost suspendat dreptul de vot potrivit alin.(3), în perioada de suspendare, dispune, prin derogare de la art.20 alin.(5), de drepturile prevăzute de art.34 alin.(2) pentru membrii asociați.

(6) Dacă, după suspendarea dreptului de vot potrivit alin.(3), membrul cooperativei nu reia în decurs de 12 luni consecutive relațiile economice cu cooperativa, acesta poate fi exclus din cooperativă.

Articolul 49. Modul de adoptare a hotărîrilor adunării generale

(1) Adunarea generală adoptă hotărîri cu majoritatea voturilor reprezentate în cadrul ei, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(2).

(2) Cu două treimi din voturile reprezentate la adunarea generală se adoptă hotărîrile privind:

- a) modificarea sau completarea ordinii de zi anunțate a adunării generale ținute în formă unitară;
- b) modificarea condițiilor și a modului de obținere și de retragere a calității de membru și membru

asociat al cooperativei;

c) modificarea numărului de voturi de care dispune un membru al cooperativei;

d) stabilirea obligațiilor suplimentare pentru membrii cooperativei;

e) modificarea mărimii minime a aportului în contul cotelor inițială și suplimentare, precum și în contul cotei preferențiale;

f) efectuarea vărsămintelor pentru acoperirea pierderilor de bilanț ale cooperativei;

g) reorganizarea, vânzarea sau lichidarea cooperativei, a întreprinderilor afiliate ale acesteia sau vânzarea cotei de participare a cooperativei în întreprinderile ei afiliate;

h) alte chestiuni prevăzute de statutul cooperativei.

(3) Pentru alegerea (desemnarea) membrilor consiliului cooperativei, ai comisiei de revizie și ai arbitrajului, statutul cooperativei poate prevedea un mod special de adoptare a hotărârilor adunării generale.

[Art.49 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

Articolul 50. Adunarea generală a reprezentanților

(1) În cazul în care numărul membrilor cooperativei depășește 300, statutul cooperativei poate prevedea ținerea adunării generale în formă de adunare generală a reprezentanților membrilor cooperativei, denumită în continuare *adunare generală a reprezentanților*.

(2) Reprezentanții membrilor cooperativei sînt aleși la una din adunările generale precedente, conform normei de reprezentare aprobate de adunarea generală la propunerea consiliului cooperativei, cu condiția că un singur reprezentant poate avea nu mai mult:

a) de 5 voturi (inclusiv propriul vot) – în cazul în care numărul membrilor cooperativei este mai mic de 1000;

b) de 10 voturi (inclusiv propriul vot) – în alte cazuri.

(3) Numărul de voturi delegate fiecărui reprezentant al membrilor cooperativei se consemnează în procesul-verbal al adunării generale respective a membrilor cooperativei, ce se prezintă comisiei de numărare a voturilor a adunării generale a reprezentanților. Reprezentantului membrilor cooperativei îi poate fi eliberat un mandat semnat de președintele și secretarul adunării respective.

(4) Reprezentantul membrilor cooperativei participă la adunarea generală cu numărul de voturi care i-au fost delegate.

(5) Fiecare reprezentant al membrilor cooperativei va avea un supleant, ales în modul stabilit la alin.(2), pentru subrogarea la adunarea generală a reprezentantului absent sau retras.

(6) Pe lîngă cele prevăzute în prezentul articol, asupra adunării generale a reprezentanților se extind și celelalte prevederi ale prezentei legi privind adunarea generală a membrilor cooperativei.

Articolul 51. Adunările regionale

(1) În cazul în care numărul membrilor cooperativei depășește 300 și sediul (domiciliul) acestora se află în diferite localități, statutul cooperativei poate prevedea ținerea adunărilor generale în formă de adunări regionale.

(2) La adunările regionale care constituie o singură adunare generală se examinează una și aceeași ordine de zi, dar se întocmesc procese-verbale separate.

(3) Numărul total al participanților la adunarea generală, ținută în formă de adunări regionale, se stabilește prin totalizarea numărului membrilor participanți la adunările regionale, iar rezultatele votării la adunarea generală se stabilesc prin totalizarea rezultatelor votării în cadrul tuturor adunărilor regionale. Rezultatele totalizării se reflectă în procesul-verbal centralizat al adunării generale.

(4) Pe lîngă cele prevăzute în prezentul articol, asupra adunărilor regionale se extind și celelalte prevederi ale prezentei legi privind adunarea generală a membrilor cooperativei.

Articolul 52. Procesul-verbal al adunării generale

(1) Procesul-verbal al adunării generale se întocmește pe parcursul adunării și se perfectează în cel mult 7 zile de la încheierea acesteia, în cel puțin două exemplare.

- (2) Procesul-verbal al adunării generale cuprinde:
- a) denumirea și informația privind sediul cooperativei;
 - b) locul, data și ora întrunirii adunării generale;
 - c) data înștiințării privind întrunirea adunării și data prezentării materialelor pentru ordinea de zi a adunării;
 - d) numărul total al membrilor cooperativei (voturile) la data întrunirii adunării și numărul celor prezenți (voturile reprezentate) la ea;
 - e) mențiuni privind faptul că adunarea este (nu este) deliberativă;
 - f) numele și prenumele președintelui și secretarului adunării;
 - g) ordinea de zi anunțată;
 - h) numele și prenumele vorbitorilor, pe marginea întrebărilor de pe ordinea de zi, și tezele principale ale discursurilor acestora;
 - i) rezultatul votării și hotărârile adoptate și anunțate pe marginea întrebărilor de pe ordinea de zi;
 - j) numele și prenumele vorbitorilor care au expus declarații și propuneri ce nu se referă la ordinea de zi și tezele principale ale acestor declarații și propuneri;
 - k) alte informații esențiale pentru cooperativă;
 - l) anexe la procesul-verbal.

(3) La procesul-verbal al adunării generale se anexează:

- a) decizia consiliului cooperativei privind convocarea adunării ori cererea corespunzătoare a comisiei de revizie sau cererea membrilor cooperativei care dețin cel puțin 20 la sută din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei;
- b) lista membrilor cooperativei care au dreptul să participe la adunare și care au participat la ea;
- c) lista materialelor pentru ordinea de zi a adunării;
- d) textele declarațiilor, propunerilor și opiniilor separate ale membrilor cooperativei, la cererea acestora;
- e) alte documente prevăzute de regulamentul respectiv al cooperativei sau de însăși adunarea generală.

(4) Fiecare exemplar al procesului-verbal al adunării generale este semnat de președintele și de secretarul adunării.

(5) La cererea membrului sau membrului asociat, secretarul cooperativei eliberează acestuia copii autentificate sau extrase din procesele-verbale ale adunărilor generale.

(6) Orice observație la procesul-verbal se examinează la cea mai apropiată adunare generală.

(7) Toate modificările și completările la procesul-verbal al adunării generale sînt valabile dacă ele sînt semnate de președintele și secretarul adunării.

Capitolul VIII

CONSILIUL, COMISIA DE REVIZIE ȘI PREȘEDINTELE COOPERATIVEI

Articolul 53. Competența și activitatea consiliului cooperativei

(1) Consiliul cooperativei are următoarele atribuții exclusive:

- a) adoptarea deciziilor privind obținerea calității de membru și membru asociat al cooperativei și de excludere din cooperativă;
- b) stabilirea mărimii cotelor suplimentare anuale;
- c) aprobarea valorii de piață a aporturilor nebănești în contul cotelor ordinare, precum și a cuantumului rabaturilor (adaosurilor) cooperatiste;
- d) înaintarea la adunarea generală a propunerilor privind plata dividendelor și calcularea cotelor bonus;
- e) prezentarea la adunarea generală a propunerilor privind aderarea la uniunile de întreprinderi sau ieșirea din ele;
- f) prezentarea la adunarea generală a avizelor la raportul financiar anual al cooperativei și la raportul președintelui cooperativei;
- g) prezentarea la adunarea generală a raporturilor anuale privind activitatea sa și a cooperativei;

precum și

h) alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

(2) În competența consiliului cooperativei, prin statutul acesteia, pot fi incluse și alte atribuții ce nu contravin actelor legislative.

(3) În cazul în care consiliul cooperativei nu reușește să soluționeze vreo chestiune care ține de competența sa, aceasta poate fi transmisă spre soluționare adunării generale.

(4) Consiliul cooperativei își ține ședințele în modul și în termenele stabilite în statutul cooperativei sau în regulamentul consiliului, dar nu mai rar decât o dată pe trimestru.

(5) Dacă consiliul cooperativei nu este constituit în conformitate cu art.54 alin.(1) sau cu statutul cooperativei ori dacă mandatul acestuia încetează înainte de timp, atribuțiile lui pot fi exercitate numai de adunarea generală, cu excepția celor ce țin de convocarea adunării și care sînt exercitate de președintele cooperativei.

Articolul 54. Constituirea consiliului cooperativei

(1) Consiliul cooperativei se constituie, în mod obligatoriu, dacă numărul membrilor cooperativei este mai mare de 30. Statutul cooperativei poate prevedea posibilitatea constituirii consiliului și în cazul unui număr mai mic de membri ai cooperativei.

(2) Consiliul cooperativei este alcătuit din cel puțin 3 persoane membri ai cooperativei dacă, potrivit alin.(3), statutul cooperativei nu prevede altfel.

(3) Statutul cooperativei poate prevedea că o parte a consiliului cooperativei, ce constituie cel mult o cincime din componența acestuia, poate fi desemnată din rîndul persoanelor care nu sînt membri ai cooperativei în cauză și, concomitent, nu practică activitate concurentă față de aceasta.

(4) Statutul cooperativei poate prevedea alegerea de către adunarea generală a unei rezerve a consiliului cooperativei pentru subrogarea, potrivit deciziei consiliului, a membrilor retrași ai acestuia.

(5) Președintele consiliului cooperativei este ales de adunarea generală dacă statutul cooperativei nu prevede posibilitatea alegerii lui de către membrii consiliului cooperativei.

(6) Președintele consiliului cooperativei încheie contracte cu președintele cooperativei, cu cooperativa de consultanță și cu organizația de audit.

(7) Membrii consiliului cooperativei se aleg (se desemnează) pe un termen de doi ani, dacă statutul cooperativei nu prevede alt termen.

(8) Membrul consiliului cooperativei nu poate fi, în același timp, membru al comisiei de revizie sau al arbitrajului ori președinte al cooperativei.

(9) Membrul consiliului cooperativei nu poate delega împuternicirile sale altei persoane.

[Art.54 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

Articolul 55. Competența și răspunderea președintelui cooperativei

(1) Președintele cooperativei:

a) asigură îndeplinirea hotărîrilor adunării generale și a deciziilor consiliului cooperativei;

b) asigură ținerea registrului membrilor cooperativei, precum și ținerea evidenței contabile a activității economico-financiare a cooperativei;

c) angajează și eliberează lucrătorii cooperativei;

d) îndeplinește alte atribuții legate de gestionarea cooperativei, care nu țin de competența adunării generale sau a consiliului cooperativei.

(2) Alte atribuții ale președintelui cooperativei se stabilesc în contractul încheiat de acesta cu cooperativa în baza actelor legislative, a statutului și regulamentului respectiv al cooperativei.

(3) Statutul cooperativei poate prevedea obligația depunerii unei cauțiuni pentru ocuparea funcției de președinte al cooperativei.

(4) Președintele și contabilul-șef al cooperativei răspund solidar cu predecesorii săi față de cooperativă dacă, avînd informații despre încălcările săvîrșite de aceștia din urmă, nu le-au adus la cunoștința comisiei de revizie.

(5) În cazul tragerii la răspundere judiciară a președintelui cooperativei, acesta poate fi suspendat

din funcție.

Articolul 56. Alegerea (desemnarea) președintelui cooperativei

(1) Președintele cooperativei este ales de adunarea generală din rândul membrilor cooperativei sau este desemnat de adunare din rândul altor persoane care nu sînt membri ai cooperativei pe un termen de 2 ani, dacă statutul nu stabilește un termen mai mare.

(2) Statutul cooperativei poate prevedea desemnarea președintelui cooperativei de către consiliul acesteia.

(3) Președintele cooperativei poate fi oricînd eliberat din funcție prin hotărîrea (decizia) organului cooperativei care l-a ales (desemnat).

Articolul 57. Competența și activitatea comisiei de revizie

(1) Comisia de revizie efectuează controale obligatorii (anuale) și suplimentare ale activității cooperativei, care includ controlul respectării legislației, statutului și a regulamentelor cooperativei, precum și a hotărîrilor adunării generale și a deciziilor consiliului cooperativei.

(2) Comisia de revizie poate efectua controale suplimentare ale activității cooperativei în baza:

a) hotărîrii adunării generale;

b) deciziei consiliului cooperativei;

c) cererii membrilor cooperativei care dețin cel puțin 20 la sută din numărul total de voturi ale membrilor cooperativei; precum și

d) din proprie inițiativă.

(3) La cererea comisiei de revizie, președintele cooperativei este obligat să asigure prezentarea documentelor necesare pentru efectuarea controlului, precum și să prezinte, oral sau în scris, explicațiile necesare.

(4) În baza controlului efectuat, comisia de revizie întocmește un aviz, care cuprinde informațiile prevăzute de statutul cooperativei sau de regulamentul comisiei.

(5) Avizul comisiei de revizie este semnat de toți membrii acesteia care au participat la control. Dacă vreun membru al comisiei de revizie nu este de acord cu avizul, opinia separată a acestuia se anexează la aviz.

(6) Adunarea generală nu are dreptul să examineze raportul financiar anual al cooperativei fără avizarea acestuia de către comisia de revizie.

(7) Funcțiile comisiei de revizie pot fi transmise, prin hotărîre a adunării generale, cooperativei de consultanță, organizației de audit sau uniunii de cooperative.

Articolul 58. Crearea comisiei de revizie

(1) Comisia de revizie se creează din cel puțin 3 persoane. În cazul în care numărul membrilor cooperativei nu depășește 30, poate fi ales (desemnat) un singur revizor.

(2) Statutul cooperativei poate prevedea alegerea de către adunarea generală a unei rezerve a comisiei de revizie pentru subrogarea, potrivit deciziei comisiei, a membrilor retrași ai acesteia.

(3) Membri ai comisiei de revizie pot fi atît membrii cooperativei, cît și alte persoane.

(4) Membri ai comisiei de revizie nu pot fi:

a) membrii consiliului cooperativei sau ai arbitrajului;

b) președintele cooperativei;

c) gestionarii cooperativei și persoanele care țin evidența contabilă în cooperativă;

d) persoanele care nu posedă calificare în contabilitate, finanțe, economie sau drept;

e) alte persoane limitate în acest drept de prevederile art.77 alin.(4).

(5) Membrii comisiei de revizie sînt aleși (desemnați) pe un termen de la 2 la 5 ani.

(6) Membrii comisiei de revizie poartă răspundere pentru incorectitudinea avizelor întocmite de ei și/sau pentru divulgarea informației ce prezintă secret comercial al cooperativei, cu excepția cazurilor stabilite de actele legislative.

[Art.58 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

Articolul 59. Contestarea deciziilor (hotărîrilor) organelor cooperativei

(1) Deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor cooperativei, denumite în continuare *decizii (hotărîri)*, pot fi contestate de către membrul sau membrul asociat al acesteia în arbitrajul cooperativei, în organul ierarhic superior al acesteia și/sau în instanța judecătorească, în modul prevăzut de actele normative.

(2) Consiliul cooperativei este în drept să confirme, să suspende sau să anuleze deciziile președintelui cooperativei care sînt contestate.

(3) Adunarea generală este în drept să confirme, să suspende sau să anuleze deciziile contestate ale consiliului și/sau ale președintelui cooperativei.

(4) Decizia președintelui cooperativei, precum și cea a consiliului acesteia, dacă persoana interesată în această decizie nu este, respectiv, președinte al cooperativei sau membru al consiliului, poate fi atacată în instanța judecătorească în cazul în care această hotărîre:

a) contravine legislației sau statutului cooperativei; și

b) lezează drepturile și interesele legitime ale membrului sau membrului asociat al cooperativei.

(5) Decizia consiliului cooperativei, dacă persoana interesată în această decizie este membru al consiliului, precum și hotărîrea adunării generale pot fi atacate în instanța judecătorească dacă există temeiurile indicate la alin.(4) și membrul cooperativei:

a) nu a fost prezent la ședința consiliului sau la adunarea generală la care a fost adoptată decizia contestată; sau

b) a fost prezent la ședința consiliului sau la adunarea generală, dar s-a abținut de la vot sau a votat contra deciziei contestate, cerînd indicarea acestui fapt în procesul-verbal al ședinței consiliului sau, respectiv, al adunării generale.

(6) Deciziile (hotărîrile) organelor cooperativei, definite la alin.(4) și (5), pot fi contestate în instanța judecătorească în termen de 3 luni din ziua cînd membrul ori membrul asociat al cooperativei a aflat despre decizia (hotărîrea) contestată ori ar fi putut afla despre aceasta.

[Art.59 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

Articolul 60. Arbitrajul

(1) Atribuțiile, componența, modul de creare și de activitate a arbitrajului se stabilesc de prezenta lege, de [Legea nr.23-XVI din 22 februarie 2008](#) cu privire la arbitraj, de statutul cooperativei și de regulamentul arbitrajului.

(2) Arbitrajul se creează pentru examinarea contestărilor la deciziile (hotărîrile) organelor cooperativei.

(3) Arbitrajul este în drept de asemenea să soluționeze litigiile dintre membri, membrii asociați, precum și dintre aceștia și cooperativă dacă părțile în litigiu au încheiat acordul de arbitraj.

[Alin.4 art.60 abrogat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

(5) Arbitrajul se creează prin hotărîre a adunării generale.

(6) Arbitrajul este alcătuită din cel puțin 3 persoane.

(7) Membri ai arbitrajului nu pot fi:

a) membrii consiliului cooperativei;

b) președintele și contabilul-șef ai cooperativei, precum și locuitorii acestora;

c) persoanele necalificate în drept, economie, finanțe sau contabilitate.

(8) Cel puțin un membru al arbitrajului trebuie să fie jurist cu experiență în domeniu.

[Art.60 modificat prin [Legea nr.194-XVI din 26.09.2008](#), în vigoare 24.10.2008]

Capitolul IX

BAZELE ACTIVITĂȚII COOPERATIVEI

Articolul 61. Relațiile economice dintre cooperativă și membrii ei

(1) Livrarea (prestarea) producției (serviciilor) de către cooperativă membrilor săi și/sau livrarea (prestarea) de către membrii cooperativei a producției (serviciilor) proprii către aceasta se efectuează în baza contractelor scrise, încheiate cu membrii cooperativei, conform legislației și regulamentului privind relațiile economice cu cooperativa.

(2) Refuzul cooperativei de a încheia un contract, prevăzut de alin.(1), trebuie să fie expus motivat, în formă scrisă și poate fi contestat în modul stabilit de art.59.

3) Cooperativa livrează (prestează) producția (serviciile) și procură (beneficiază de) producție (servicii) la aceleași prețuri și tarife atât pentru membrii săi, cât și pentru alte persoane, dacă statutul cooperativei nu prevede altfel.

Articolul 62. Rabaturile (adaosurile) cooperatiste

(1) Rabaturile (adaosurile) cooperatiste pot fi anunțate în condițiile art.70 alin.(1).

(2) Rabaturile (adaosurile) cooperatiste anunțate de consiliul cooperativei:

a) micșorează valoarea volumului anual al vânzărilor ei nete (mărește prețul de cost al volumului anual al cumpărăturilor); precum și, corespunzător

b) micșorează prețul de cost al volumului anual al cumpărăturilor (mărește valoarea volumului anual al vânzărilor nete) ale membrilor cooperativei.

(3) Mărimea rabaturilor (adaosurilor) cooperatiste ce revin unui membru al cooperativei se calculează proporțional volumului efectiv de participare a acestuia la relațiile economice cu cooperativa pentru perioada stabilită de statutul acesteia.

(4) Achitarea rabaturilor (adaosurilor) cooperatiste se efectuează în conformitate cu prevederile art.71, aplicate în mod corespunzător.

Articolul 63. Particularitățile impunerii fiscale a operațiilor dintre cooperativă și membrii ei

Particularitățile impunerii fiscale a operațiilor dintre cooperativă și membrii ei se stabilesc în conformitate cu [Codul fiscal](#).

[Art.63 în redacția [Legii nr.646-XV din 16.11.2001](#), în vigoare 01.01.2002]

Capitolul X

PRUDENȚA FINANCIARĂ

Articolul 64. Normele de prudență financiară

(1) În scopul evitării riscurilor financiare evidente, cooperativa:

a) nu este în drept să fie participant cu răspundere nelimitată în societăți comerciale;

b) nu este în drept să efectueze tranzacții imobiliare, cu excepția acelor dintre ele ce sînt efectuate pentru necesități proprii sau legate de stingerea prin compensare a datoriilor sale debitoare sau creditoare;

c) este obligată să încheie tranzacții de proporții și tranzacții cu conflict de interese potrivit prevederilor art.66 și 68.

(2) În statutul și regulamentele respective ale cooperativei pot fi prevăzute și alte norme de prudență financiară.

Articolul 65. Noțiunea de tranzacție de proporții

(1) Se consideră *tranzacție de proporții* o tranzacție sau câteva tranzacții legate reciproc, a căror valoare de bilanț depășește 25 la sută din valoarea totală a activelor cooperativei, conform ultimului ei bilanț.

(2) Tranzacțiile efectuate de cooperativă în procesul activității curente (prevăzute de statutul ei) nu se consideră tranzacții de proporții.

Articolul 66. Încheierea tranzacției de proporții

(1) Tranzacția de proporții poate fi încheiată de cooperativă numai în baza deciziei consiliului acesteia sau a hotărîrii adunării generale, în modul stabilit de prezenta lege și statutul cooperativei.

(2) Consiliul cooperativei adoptă decizia privind încheierea tranzacției de proporții dacă valoarea de bilanț a tranzacției nu depășește 50 la sută din valoarea totală a activelor cooperativei, conform ultimului ei bilanț. Decizia respectivă se adoptă cu votul a două treimi din numărul scriptic al membrilor săi.

(3) Adunarea generală adoptă hotărârea privind încheierea tranzacției de proporții în cazul în care valoarea de bilanț a tranzacției depășește 50 la sută din valoarea totală a activelor cooperativei, conform ultimului ei bilanț.

(4) Dacă la încheierea unei tranzacții de proporții există un conflict de interese, această tranzacție se încheie în condițiile art.68.

Articolul 67. Noțiunea de tranzacție cu conflict de interese

(1) Se consideră *tranzacție cu conflict de interese* o tranzacție sau câteva tranzacții legate reciproc, referitor la care persoana interesată, cu drept de participare la luarea deciziilor privind încheierea acestor tranzacții, poate avea, un interes patrimonial ce nu coincide cu interesele patrimoniale legale ale cooperativei.

(2) Persoană interesată în efectuarea de către cooperativă a tranzacției se consideră persoana care este:

a) membru al consiliului cooperativei sau președinte al acesteia; ori

b) tată, mamă, fiu, fiică, frate, soră sau soț, soție al uneia din persoanele menționate la lit.a); precum și

c) deținător al unei cote considerabile (peste 10 la sută) în capitalul partenerului din tranzacție sau participant cu răspundere nelimitată al acestui partener.

(3) Persoana interesată în efectuarea unei tranzacții de către cooperativă este obligată, pînă la încheierea acesteia, să comunice în scris interesul său organului cooperativei, de a cărui competență, în conformitate cu art.68, ține adoptarea deciziei (hotărîrii) privind încheierea unei astfel de tranzacții.

Articolul 68. Încheierea tranzacției cu conflict de interese

(1) Tranzacția cu conflict de interese poate fi încheiată de cooperativă numai în baza deciziei consiliului acesteia sau a hotărîrii adunării generale, în modul stabilit de prezenta lege și de statutul cooperativei.

(2) Tranzacția cu conflict de interese poate fi încheiată cu condiția respectării modului, stabilit de cooperativă, de determinare a valorii de piață a bunurilor ce constituie obiectul unor asemenea tranzacții.

(3) Consiliul cooperativei adoptă decizia privind încheierea tranzacției cu conflict de interese cu votul unanim al membrilor săi care nu sînt persoane interesate în încheierea acestei tranzacții.

(4) Dacă mai mult de jumătate din membrii consiliului cooperativei sînt persoane interesate în efectuarea tranzacției, aceasta va fi încheiată numai în baza hotărîrii adunării generale.

(5) Hotărîrea adunării generale privind încheierea tranzacției cu conflict de interese se adoptă cu votul majorității membrilor cooperativei care nu sînt persoane interesate în efectuarea acestei tranzacții.

(6) Membrul cooperativei interesat în efectuarea tranzacției trebuie să părăsească temporar ședința consiliului cooperativei, în cazul în care el este membru al consiliului, sau adunarea generală la care se decide încheierea tranzacției. Prezența membrului în cauză la ședința consiliului sau a adunării generale se ia în considerare la determinarea cvorumului, iar la stabilirea rezultatului votării, se consideră că această persoană s-a abținut.

(7) Dacă consiliului cooperativei sau adunării generale nu le-au fost cunoscute toate circumstanțele legate de încheierea tranzacției cu conflict de interese și/sau această tranzacție a fost încheiată prin încălcarea altor prevederi ale prezentului articol, consiliul sau adunarea generală este în drept să ceară președintelui cooperativei:

a) să renunțe la încheierea unei astfel de tranzacții ori să o rezilieze; sau

b) să asigure, în condițiile legislației, repararea de către persoana interesată a prejudiciului cauzat cooperativei prin efectuarea acestei tranzacții.

DISTRIBUIREA PROFITULUI NET AL COOPERATIVEI

Articolul 69. Modul de distribuire a profitului net

(1) Profitul net al cooperativei se distribuie în următoarea succesiune:

- a) plata dividendelor;
- b) acoperirea pierderilor de bilanț din anii precedenți;
- c) defalcările în rezervele (fondurile) prevăzute la art.73 alin.(1);
- d) defalcările în rezervele (fondurile) prevăzute de statutul cooperativei;
- e) calcularea cotelor bonus;
- f) defalcările pentru alte scopuri care nu contravin actelor legislative sau statutului cooperativei.

(2) Statutul cooperativei poate prevedea plafonul acelei părți a profitului net al cooperativei care poate fi plătită în formă de dividende.

Articolul 70. Anunțarea dividendelor

(1) Dividendele pot fi anunțate în cazul în care se respectă simultan următoarele condiții:

- a) cooperativa nu are pierderi de bilanț în anul pentru care se efectuează plata dividendelor;
- b) mărimea capitalului propriu al cooperativei nu este mai mică decât mărimea capitalului ei social și calcularea dividendelor nu schimbă acest raport;
- c) cooperativa este solvabilă și plata dividendelor nu conduce la insolvabilitatea ei.

(2) Dreptul la dividende îl au deținătorii cotei preferențiale înregistrați în registrul membrilor acesteia în orice perioadă a anului pentru care se anunță dividendele.

(3) Mărimea dividendelor se determină proporțional mărimii cotei preferențiale și perioadei de timp pe parcursul căreia cota a fost folosită de cooperativă în anul pentru care se anunță dividendele.

[Art.70 modificat prin [Legea nr.268-XVI din 28.07.2006](#), în vigoare 08.09.2006]

Articolul 71. Plata dividendelor

(1) Dividendele se plătesc în mijloace bănești, iar cu acordul consiliului cooperativei și al fiecărui deținător al cotei preferențiale, pot fi achitate prin patrimoniu nebănesc.

(2) Dividendele se plătesc în termen de 6 luni de la data declarării lor de către adunarea generală, dacă aceasta nu va prevedea un termen mai mic.

(3) Pentru dividendele calculate, dar neplătite în termenul prevăzut la alin.(2), cooperativa calculează dobîndă în mărimea stabilită de statutul acesteia.

(4) În cazul în care membrul cooperativei care deține cota preferențială nu a achitat integral cota sa suplimentară, dividendele ce i-au fost calculate se utilizează pentru stingerea datoriei lui la achitarea acestei cote.

(5) La cererea deținătorului cotei preferențiale, dividendele lui se transformă, pe bază de contract, în parte a cotei acestuia sau în împrumut acordat cooperativei.

Articolul 72. Acoperirea pierderilor de bilanț

(1) Pierderile de bilanț ale cooperativei care nu au fost reportate de către aceasta pe anii următori se acoperă din contul profitului cooperativei nerepartizat în anii precedenți, apoi din contul rezervelor (fondurilor) stabilite de statutul cooperativei, apoi din contul rezervelor (fondurilor) prevăzute la art.73 alin.(1).

(2) În cazul în care mijloacele determinate la alin.(1) sînt insuficiente pentru acoperirea pierderilor de bilanț ale cooperativei, în baza hotărîrii adunării generale, în acest scop pot fi micșorate proporțional toate cotele ordinare, inclusiv acelea dintre ele a căror valoare urmează a fi restituită în condițiile art.33.

(3) În cazul în care mijloacele prevăzute la alin.(1) și (2) sînt insuficiente pentru acoperirea pierderilor de bilanț ale cooperativei, statutul cooperativei poate prevedea în acest scop efectuarea de vărsăminte în baza hotărîrii adunării generale și cu acordul fiecărui membru al cooperativei.

(4) Mărimea vărsămintelor prevăzute la alin.(3) se calculează proporțional volumului efectiv de participare a membrilor cooperativei la relațiile economice cu aceasta.

(5) Partea capitalului social al cooperativei folosită pentru acoperirea pierderilor de bilanț ale

acesteia în condițiile alin.(3) se restituie din profitul net al cooperativei care va fi obținut în anii următori.

Articolul 73. Rezervele (fondurile) cooperativei

(1) Cooperativa este obligată să formeze capitalul de rezervă și fondul de dezvoltare ale cooperativei.

(2) Statutul cooperativei poate prevedea formarea fondului indivizibil, a fondului de risc, a fondului social și a altor rezerve (fonduri).

(3) Patrimoniul care constituie fondul indivizibil al cooperativei nu se distribuie sub nici o formă membrilor cooperativei.

(4) Terenurile agricole nu pot fi incluse în fondul indivizibil al cooperativei.

(5) Fondul de risc este destinat pentru a acoperi pierderile valorii reale a cotelor din cauza inflației sau în cazuri de forță majoră.

Articolul 74. Capitalul de rezervă și fondul de dezvoltare ale cooperativei

(1) Capitalul de rezervă al cooperativei este destinat acoperirii pierderilor de bilanț ale acesteia și se formează prin defalcări anuale din profitul net al cooperativei.

(2) Fondul de dezvoltare al cooperativei este destinat pentru dezvoltarea producției sale și se formează prin defalcări anuale din profitul ei net.

(3) Mărirea alocațiilor anuale în capitalul de rezervă și în fondul de dezvoltare ale cooperativei se aprobă de adunarea generală la propunerea consiliului cooperativei.

Articolul 75. Mărirea cotelor bonus

(1) Mărirea cotelor bonus se determină proporțional volumului efectiv de participare a fiecărui membru la relațiile economice cu cooperativa pentru perioada stabilită de statutul acesteia.

(2) Mărirea cotelor bonus se aprobă de adunarea generală la propunerea consiliului cooperativei.

Capitolul XII

PERSONALUL ȘI PERSOANELE CU FUNCȚII DE RĂSPUNDERE ALE COOPERATIVEI

Articolul 76. Remunerarea, compensările, asigurarea socială și asistența socială de stat

(1) Membrul cooperativei își exercită gratuit funcțiile în organele cooperativei dacă adunarea generală, prin hotărârea sa, nu stabilește altfel.

(2) Cooperativa compensează membrilor săi cheltuielile suportate la exercitarea funcțiilor de membru al organelor cooperativei dacă adunarea generală, prin hotărârea sa, nu stabilește altfel.

(3) Remunerarea personalului cooperativei se efectuează în conformitate cu legislația și contractele individuale de muncă.

(4) Personalul cooperativei este pasibil de asigurare socială și asistență socială de stat în conformitate cu legislația.

Articolul 77. Persoanele cu funcții de răspundere

(1) Persoane cu funcții de răspundere ale cooperativei sînt membrii consiliului, ai comisiei de revizie, ai comisiei de lichidare și ai comisiei de reorganizare a cooperativei, președintele acesteia și alte persoane care exercită atribuții de dispoziție în cooperativă.

(2) Persoana cu funcții de răspundere a cooperativei acționează în interesele acesteia și nu este în drept să dețină o cotă de participație în capitalul propriu al organizațiilor comerciale aflate în concurență cu cooperativa, dacă statutul acesteia nu prevede altfel.

(3) Persoana cu funcții de răspundere a cooperativei, aleasă de adunarea generală, este în drept să-și dea demisia în orice moment, preîntîmpinînd în scris despre aceasta consiliul cooperativei cu cel puțin 15 zile pînă la data demisiei.

(4) Persoane cu funcții de răspundere ale cooperativei nu pot fi:

a) funcționarii publici care exercită controlul asupra activității cooperativelor;

b) persoanele cărora, prin hotărîrea instanței judecătorești, le este interzis să dețină funcțiile respective;

c) persoanele cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni din interes material;

d) persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei.

(5) Asupra relațiilor dintre persoanele cu funcții de răspundere și cooperativă se extinde legislația muncii, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege.

[Art.77 modificat prin [Legea nr.238 din 08.11.2018](#), în vigoare 30.12.2018]

Articolul 78. Responsabilitatea persoanelor cu funcții de răspundere

(1) Încălțările prezentei legi, manifestate prin:

a) prezentarea unor date falsificate pentru Registrul de stat al întreprinderilor, precum și ne prezentarea documentelor pentru efectuarea de înscrieri în registru privind reorganizarea sau lichidarea cooperativei;

b) falsificarea sau tănuirea premeditată a informației privind activitatea financiară și economică a cooperativei, care trebuie prezentată creditorilor, membrilor și membrilor asociați ai cooperativei, precum și autorităților administrației publice;

c) neconvocarea adunării generale a cooperativei sau încălcarea termenelor de întrunire a acesteia prevăzute de prezenta lege și statutul cooperativei;

d) influențarea ilegală a mersului votării în organele colective ale cooperativei și/sau falsificarea rezultatelor votării în aceste organe;

e) neachitarea dividendelor și a rabaturilor (adaosurilor) cooperatiste anunțate de adunarea generală, precum și a dobînzilor la împrumuturile acordate cooperativei;

f) încălcarea ordinii de încheiere a tranzacțiilor de proporții sau a tranzacțiilor cu conflict de interese;

g) folosirea nejustificată a bunurilor cooperativei în interes personal, direct ori indirect, sau în interesul unor terți;

h) alte încălcări prevăzute de legislație, atrag după sine răspunderea persoanelor cu funcții de răspundere ale cooperativei în conformitate cu actele legislative.

(2) Persoanele cu funcții de răspundere ale cooperativei care au luat decizii comune ce prejudiciază interesele acesteia poartă față de cooperativă răspundere patrimonială solidară în mărimea prejudiciului cauzat.

(3) Persoana cu funcții de răspundere a cooperativei este scutită de răspunderea solidară, prevăzută la alin.(2), dacă ea:

a) a lipsit de la ședința organului cooperativei care a adoptat decizia definită la alin.(2); sau

b) a votat contra adoptării deciziei definite la alin.(2) și opinia ei separată este anexată la procesul-verbal al ședinței organului respectiv sau este consemnată în proces-verbal.

Capitolul XIII

EVIDENȚA ȘI RAPOARTELE. AUDITUL ȘI CONTROLUL DE STAT

Articolul 79. Ținerea registrului membrilor cooperativei

(1) Cooperativa este obligată să țină registrul membrilor săi potrivit prezentei legi, statutului și regulamentului respectiv al cooperativei.

(2) În registrul membrilor cooperativei se indică:

a) denumirea deplină a cooperativei și sediul acesteia;

b) denumirea membrului sau membrului ei asociat întreprindere, numărul de înregistrare, sediul și codul fiscal al acestuia; sau

c) numele și prenumele membrului sau membrului ei asociat persoană fizică, datele de identificare ale actului de identitate, cetățenia, domiciliul și codul fiscal al acestuia;

d) genurile principale de activitate ale membrului cooperativei;

e) statutul de participare în cooperativă (membru sau membru asociat);

f) tipul și mărimea cotei, precum și forma aportului în contul cotei respective, mărimea și data

efectuării acestuia;

g) data obținerii calității de membru sau membru asociat al cooperativei și data ieșirii din cooperativă;

h) alte date prevăzute de statutul sau regulamentul respectiv al cooperativei.

(3) Înscrierile în registrul membrilor cooperativei se introduc de către secretarul cooperativei.

(4) Documentele în a căror bază au fost efectuate înscrierile în registrul membrilor cooperativei se păstrează împreună cu registrul.

(5) Secretarul cooperativei este obligat să elibereze, în conformitate cu registrul membrilor cooperativei, adeverința de membru sau extrasul din registru în termen de 3 zile de la data solicitării membrului sau membrului asociat.

(6) Plata pentru eliberarea adeverințelor și extraselor menționate la alin.(5) nu poate depăși cheltuielile de executare a acestora.

Articolul 80. Evidența contabilă și rapoartele

(1) Cooperativa ține evidență contabilă și întocmește rapoarte financiare și specializate în conformitate cu legislația, standardele naționale de contabilitate și politica sa de evidență.

(2) Cooperativa ține pentru fiecare membru în parte un cont personal, în care se înregistrează relațiile financiare mutuale dintre membru și cooperativă. O astfel de evidență este ținută și de fiecare membru al cooperativei.

(3) Raportul anual specializat al cooperativei trebuie să conțină următoarele date:

a) numărul membrilor și membrilor asociați ai cooperativei la începutul și sfârșitul fiecărui trimestru al perioadei de gestiune;

b) numărul membrilor și al membrilor asociați ai cooperativei care au obținut și au pierdut calitatea de membru al cooperativei în fiecare trimestru al perioadei de gestiune;

c) volumul producției (serviciilor) livrate (prestate) de cooperativă atât membrilor săi, cât și altor persoane și/sau volumul producției (serviciilor) livrate (prestate) cooperativei de către membrii acesteia și de alte persoane în fiecare trimestru al perioadei de gestiune; precum și

d) alte date prevăzute de actul normativ respectiv al Guvernului.

(4) Rapoartele anuale, financiar și specializat, ale cooperativei, însoțite de avizul comisiei de revizie (al cooperativei de consultanță, al organizației de audit, al uniunii de cooperative) și de avizul consiliului cooperativei, se prezintă adunării generale anuale.

Articolul 81. Auditul și controlul de stat

(1) Auditul din oficiu al rapoartelor financiare anuale ale cooperativei se efectuează în cazul în care:

a) numărul de membri ai cooperativei depășește 300; sau

b) volumul anual al producției (serviciilor) livrate (prestate) de către cooperativă și/sau al producției (serviciilor) livrate (prestate) cooperativei depășește volumul echivalent cu o sută mii salarii minime.

(2) Auditul din inițiativă al rapoartelor financiare ale cooperativei se efectuează:

a) în baza hotărârii adunării generale; sau

b) la cererea membrilor cooperativei care dețin cel puțin 20 la sută din numărul total al voturilor membrilor cooperativei.

(3) În cazul prevăzut la alin.(2) lit.b), serviciile de audit sînt plătite de membrii care au solicitat auditul, dacă adunarea generală, prin hotărîrea sa, nu stabilește altfel.

(4) Controlul asupra activității cooperativei este exercitat de autoritățile abilitate ale administrației publice, în modul prevăzut de legislație.

(5) Principalele prevederi ale actelor de control și ale deciziilor autorităților abilitate ale administrației publice, precum și avizele organizației de audit, ale cooperativei de consultanță și ale uniunii de cooperative sînt aduse de către comisia de revizie la cunoștința celei mai apropiate adunări generale.

Articolul 82. Păstrarea documentelor cooperativei și accesul la ele

- (1) Cooperativa este obligată să asigure păstrarea:
- a) certificatului său de înregistrare;
 - b) contractului său de constituire, precum și a statutului său, a modificărilor și completărilor la acesta;
 - c) regulamentelor sale, a modificărilor și completărilor la acestea;
 - d) registrului membrilor cooperativei;
 - e) proceselor-verbale ale adunărilor generale și ședințelor, a ordinelor, dispozițiilor și rapoartelor organelor cooperativei;
 - f) contractelor civile și de muncă;
 - g) documentelor primare, a registrelor de evidență contabilă, precum și a dărilor de seamă financiare și speciale;
 - h) actelor de control și deciziilor autorităților abilitate ale administrației publice, precum și a avizelor organizațiilor de audit, ale cooperativei de consultanță și ale uniunilor de cooperative;
 - i) altor documente prevăzute de legislație, statutul sau regulamentul respectiv al cooperativei.
- (2) Documentele prevăzute la alin.(1) se păstrează la sediul cooperativei pe termenele prevăzute de actele normative.
- (3) Modul de familiarizare a membrilor cooperativei cu documentele prevăzute la alin.(1), precum și de primire a copiilor sau extraselor acestora, se stabilește de statutul sau de regulamentul respectiv al cooperativei.
- (4) Plata pentru eliberarea copiilor și extraselor prevăzute la alin.(3) nu poate depăși cheltuielile necesare pentru executarea acestora.

Capitolul XIV

REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA COOPERATIVEI

Articolul 83. Reorganizarea cooperativei

- (1) Reorganizarea cooperativei se efectuează în conformitate cu prezenta lege, [Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi](#), Codul civil și cu alte acte legislative.
- (2) Reorganizarea cooperativei prin fuziune sau asociere poate fi efectuată prin fuziune sau asociere doar cu o altă cooperativă.
- (3) Cooperativa poate fi reorganizată prin divizare, separare și/sau transformare în orice altă formă juridică de organizare a activității de întreprinzător prevăzută de actele legislative.
- (4) Reorganizarea cooperativei se efectuează de către comisia de reorganizare în temeiul hotărârii:
- a) adunării generale; sau
 - b) instanței judecătorești; sau
 - c) autorității administrației publice care efectuează reglementarea antimonopol.
- (5) Membrul sau membrul asociat al cooperativei care a votat împotriva reorganizării acesteia are dreptul să iasă din aceasta pînă la reorganizare.

Articolul 84. Temeiurile de lichidare a cooperativei

- (1) Lichidarea cooperativei se efectuează în temeiul hotărârii adunării generale sau a instanței judecătorești.
- (2) Lichidarea cooperativei, în baza hotărârii adunării generale, se efectuează în conformitate cu prezenta lege, [Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi](#), Codul civil și cu alte acte legislative.
- (3) Lichidarea cooperativei, în baza hotărârii adunării generale, are loc în cazurile în care:
- a) a expirat termenul de activitate a cooperativei stabilit de statutul acesteia;
 - b) activitatea efectivă a cooperativei nu corespunde scopului prevăzut la art.5 alin.(2) sau se desfășoară cu încălcarea restricțiilor prevăzute la art.6 alin.(2);
 - c) s-a redus numărul membrilor cooperativei, acesta devenind mai mic decît cel prevăzut la art.5 alin.(5) și nefiind respectate prevederile art.5 alin.(6) lit.a) și b);
 - d) adunarea generală nu s-a întrunit pe parcursul a doi ani succesivi; precum și
 - e) în alte cazuri stabilite de statutul cooperativei.

(4) Dacă adunarea generală nu decide lichidarea cooperativei în baza prevederilor alin.(3), cooperativa poate fi lichidată prin hotărârea instanței judecătorești dată la cererea oricărui membru al cooperativei, a Serviciului Fiscal de Stat sau a autorității administrației publice locale corespunzătoare.

(5) Din ziua adoptării hotărârii privind lichidarea cooperativei, cesionarea și gajarea cotei, precum și ieșirea sau excluderea din cooperativă a membrilor și membrilor ei asociați nu se admite.

[Art.84 modificat prin [Legea nr.178 din 21.07.2017](#), în vigoare 18.08.2017]

Articolul 85. Activitatea comisiei de lichidare

(1) Din ziua alegerii (desemnării) comisiei de lichidare a cooperativei, denumită în continuare *comisie de lichidare*, aceasta preia toate atribuțiile președintelui cooperativei.

(2) Comisia de lichidare își desfășoară activitatea sub controlul comisiei de revizie și al consiliului cooperativei.

(3) Comisia de lichidare este în drept să efectueze acte juridice, condiționate exclusiv de lichidarea cooperativei.

(4) Dacă patrimoniul cooperativei este insuficient pentru satisfacerea revendicărilor tuturor creditorilor, comisia de lichidare este obligată să se adreseze:

- a) adunării generale – cu propunerea să-și anuleze hotărârea privind lichidarea cooperativei; sau
- b) instanței judecătorești – cu cererea de deschidere a procesului de faliment cooperativei.

(5) Comisia de lichidare întocmește, la începutul și la sfârșitul procesului de lichidare a cooperativei, bilanțurile de lichidare, respectiv inițial și final, și le prezintă spre aprobare organului care a creat comisia.

(6) Membrul comisiei de lichidare nu este în drept să-și delege împuternicirile altei persoane.

Articolul 86. Distribuirea patrimoniului liber de datorii

(1) La lichidarea cooperativei, patrimoniul acesteia, rămas după satisfacerea revendicărilor tuturor creditorilor, cu excepția patrimoniului din fondul indivizibil, se distribuie între membrii asociați și membrii ei.

(2) Patrimoniul cooperativei liber de datorii se distribuie de către comisia de lichidare în următoarea succesiune:

a) restituirea valorii cotelor ce aparțin persoanelor care au depus cerere de retragere a calității de membru asociat sau membru al cooperativei cu cel puțin 6 luni înainte de data adoptării hotărârii privind lichidarea cooperativei;

b) restituirea valorii cotelor preferențiale, precum și a dividendelor anunțate, dar neplătite;

c) distribuirea patrimoniului rămas membrilor cooperativei proporțional valorii cotelor ordinare achitate ale acestora.

(3) Plățile pentru rîndul următor, din cele prevăzute la alin.(2), se efectuează după efectuarea tuturor plăților cuvenite rîndului precedent.

(4) Persoanele care au depus cererea de retragere a calității de membru asociat sau membru al cooperativei cu mai puțin de 6 luni înainte de data adoptării deciziei privind lichidarea cooperativei au, la lichidarea acesteia, aceleași drepturi ca și alți membri asociați sau membri ai cooperativei.

(5) Patrimoniul nebănesc transmis cooperativei cu drept de folosință în contul cotei ordinare se restituie membrului cooperativei în natură, luîndu-se în considerare uzura normală.

(6) Dacă, la data publicării anunțului privind deschiderea procesului de lichidare a cooperativei, termenul de folosință a patrimoniului determinat la alin.(5) nu a expirat, membrul cooperativei care a transmis acest patrimoniu este obligat să restituie cooperativei plățile primite de el în plus, în modul stabilit de statutul cooperativei.

(7) Patrimoniul care constituie fondul indivizibil al cooperativei se transmite cu titlu gratuit, de către comisia de lichidare, altor cooperative sau uniuni ale acestora, iar în caz de imposibilitate – organizației necomerciale ori autorității administrației publice locale.

Capitolul XV

PARTICULARITĂȚILE COOPERATIVELOR AGRICOLE DE PRESTĂRI SERVICII

Articolul 87. Cooperativele agricole de prestări servicii

(1) Se consideră cooperativă agricolă de prestări servicii cooperativa ai cărei membri, în proporție de cel puțin trei pătrimi, inclusiv persoanele cu gospodării personale auxiliare, sînt producători de produse agricole.

(2) În contul cotelor ordinare ale membrilor cooperativelor agricole de prestări servicii nu pot fi transmise terenurile agricole.

(3) Stabilirea valorii de piață a terenurilor, altele decît cele agricole, ce se transmit în capitalul social al cooperativei agricole de prestări servicii cu drept de proprietate, se efectuează de către experți în baza datelor din cadastrul bunurilor imobile și a prețurilor de piață respective.

(4) Autentificarea semnăturilor de pe documentele de constituire ale cooperativei agricole de prestări servicii, precum și de pe cererea privind modificările și completările la statutul cooperativei, poate fi efectuată de notar, de secretarul consiliului local sau al altei autorități abilitate a administrației publice locale în a cărui rază teritorială se înregistrează cooperativa în cauză.

(5) Procura, eliberată de către membrul cooperativei agricole de prestări servicii persoană fizică reprezentantului său pentru participarea la adunarea generală a cooperativei, poate fi autentificată de notar, de secretarul consiliului local sau de administrația instituției de învățămînt ori de tratament staționar al membrului, iar pentru pensionari – și de organul teritorial de asigurare socială.

(6) Cooperativa agricolă de prestări servicii poate raporta eșalonat pierderile sale de bilanț pe următorii 5 ani.

Capitolul XVI UNIUNEA DE COOPERATIVE

Articolul 88. Principiile de constituire și de activitate a uniunii de cooperative

(1) Cooperativele sînt în drept să constituie benevol o uniune de cooperative în vederea coordonării activității lor, instruirii și perfecționării specialiștilor, atragerii investițiilor, consultării și informării membrilor uniunii, reprezentării și apărării intereselor lor patrimoniale și profesionale comune.

(2) Uniunea de cooperative este o organizație necomercială, cu statut de persoană juridică.

(3) Uniunea de cooperative se creează în bază de contract de constituire și activează în conformitate cu legislația și cu statutul său.

(4) Denumirea uniunii de cooperative trebuie să conțină indicația asupra formei de asociere (asociație, uniune) și sintagma "cooperative de întreprinzător".

(5) Uniunea de cooperative este în drept să-și desfășoare activitatea după înregistrare în Registrul organizațiilor necomerciale.

(6) Patrimoniul uniunii de cooperative se constituie din cotizațiile de constituire, de intrare și cele curente ale membrilor ei, din veniturile de la serviciile acordate de uniune, din subvenții, dotații, donații și sponsorizări, din credite și împrumuturi primite, precum și din alt patrimoniu procurat în conformitate cu legislația.

(7) Cotizațiile în capitalul propriu al uniunii de cooperative se varsă de către membrii acesteia numai în formă bănească.

(8) Membrii uniunii de cooperative nu dispun de dreptul asupra patrimoniului ei la încetarea calității de membru al uniunii sau la lichidarea acesteia.

(9) Reprezentanții uniunii de cooperative sînt în drept să asiste la adunările generale ale cooperativelor membre ale acesteia.

Articolul 89. Membrii uniunii de cooperative

(1) Membri ai uniunii de cooperative pot fi numai cooperativele, precum și alte uniuni de cooperative.

(2) Calitatea de membru al uniunii de cooperative încetează prin ieșirea sau excluderea acestuia din uniune ori prin încetarea activității membrului uniunii sau a uniunii.

(3) Membrii uniunii de cooperative sînt în drept să iasă din uniune la expirarea anului financiar.

Articolul 90. Organele uniunii de cooperative

Organele uniunii de cooperative sînt:

- a) adunarea generală a membrilor uniunii de cooperative, denumită în continuare *adunare generală a uniunii de cooperative*, – organul superior;
- b) consiliul uniunii de cooperative – organul executiv;
- c) comisia de revizie sau revizorul uniunii de cooperative, denumit în continuare *comisia de revizie a uniunii de cooperative*, – organul de control;
- d) alte organe prevăzute de statutul uniunii de cooperative.

Articolul 91. Adunarea generală a uniunii de cooperative

(1) De competența exclusivă a adunării generale a uniunii de cooperative țin:

- a) modificarea și completarea statutului uniunii de cooperative, aprobarea acestui statut în redacție nouă;
- b) aprobarea, modificarea și completarea regulamentelor uniunii de cooperative;
- c) alegerea președintelui și a altor membri ai consiliului uniunii de cooperative, alegerea (desemnarea) membrilor comisiei de revizie a uniunii de cooperative;
- d) primirea în rîndul membrilor uniunii de cooperative și excluderea din ea;
- e) aprobarea direcțiilor prioritare de activitate a uniunii de cooperative, a bugetului, a statelor de personal și a salariilor personalului uniunii;
- f) aprobarea rapoartelor de activitate ale uniunii de cooperative și ale organelor acesteia.

(2) De competența adunării generale a uniunii de cooperative, prin statutul acesteia, pot ține și alte atribuții ce nu contravin actelor legislative.

(3) Adunarea generală a uniunii de cooperative este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din reprezentanții membrilor uniunii de cooperative.

(4) Numărul de voturi ale fiecărui membru al uniunii și modul de votare în cadrul adunării generale a uniunii de cooperative se stabilesc de statutul uniunii de cooperative.

(5) Hotărârile adunării generale a uniunii de cooperative se adoptă cu majoritatea voturilor reprezentate la adunare, cu excepția hotărârilor de lichidare sau reorganizare a uniunii, pentru a căror adoptare sînt necesare două treimi din voturile reprezentate la adunare.

Articolul 92. Consiliul uniunii de cooperative

(1) Consiliul uniunii de cooperative gestionează activitatea acesteia în perioada dintre adunările generale ale uniunii de cooperative.

(2) Consiliul uniunii de cooperative este subordonat numai adunării generale a uniunii de cooperative.

(3) De competența consiliului uniunii de cooperative țin:

- a) convocarea adunărilor generale ale uniunii de cooperative;
- b) prezentarea la adunarea generală a uniunii de cooperative a propunerilor privind intrarea în uniune sau excluderea din aceasta;
- c) prezentarea la adunarea generală a uniunii de cooperative a rapoartelor anuale privind activitatea uniunii de cooperative și activitatea sa;
- d) alte atribuții stabilite de statutul uniunii de cooperative.

(4) Ședințele consiliului uniunii de cooperative se convoacă în funcție de necesitate, cel puțin o dată pe trimestru.

(5) Ședința consiliului uniunii de cooperative este deliberativă dacă la ea participă cel puțin jumătate din membrii consiliului, inclusiv președintele acestuia.

(6) Deciziile consiliului uniunii de cooperative se adoptă cu majoritatea membrilor prezenți.

(7) Membrii consiliului uniunii de cooperative nu pot fi membri ai comisiei de revizie a uniunii de cooperative.

Articolul 93. Comisia de revizie a uniunii de cooperative

(1) Comisia de revizie a uniunii de cooperative exercită controlul asupra activității uniunii, inclusiv a respectării legislației, a statutului și a regulamentelor ei, și se subordonează numai adunării generale a uniunii de cooperative.

(2) Comisia de revizie a uniunii de cooperative se conduce în activitatea sa de legislație, de statutul uniunii de cooperative și de regulamentul său.

(3) Comisia de revizie a uniunii de cooperative întocmește raportul său anual de activitate și îl prezintă, spre examinare, adunării generale anuale a uniunii de cooperative.

Articolul 94. Reorganizarea și lichidarea uniunii de cooperative

(1) Uniunea de cooperative poate să se reorganizeze prin fuziune, asociere, divizare, separare și/sau transformare în alte organizații necomerciale ori prin transformare în organizație comercială.

(2) În cazul lichidării uniunii de cooperative, patrimoniul acesteia, rămas după satisfacerea revendicărilor tuturor creditorilor, se transmite cu titlu gratuit, de către comisia de lichidare, altei uniuni de cooperative, iar în caz de imposibilitate – unei organizații necomerciale ori autorității administrației publice locale.

Capitolul XVII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 95.

Guvernul:

- va aduce actele sale normative în corespundere cu prezenta lege;
- va aproba documentele-tip de constituire și regulamentele-tip ale cooperativelor agricole de prestări servicii și ale uniunilor acestora;
- va asigura aprobarea unui act normativ privind particularitățile ținerii evidenței contabile în cooperativele de întreprinzător, precum și a formei-tip a raportului specializat al cooperativei de întreprinzător;

în termen de 9 luni, va prezenta Parlamentului:

- proiectul de lege privind cooperativele de economii și împrumut, coordonat cu Banca Națională a Moldovei;
- proiectul de lege privind cooperativele de producție;
- propunerile privind modificarea și completarea [Codului cu privire la contravențiile administrative](#) și a [Codului fiscal](#), care rezultă din prezenta lege.

[Art.95 modificat prin [Legea nr.91-XV din 06.03.2003](#), în vigoare 28.03.2003]

Articolul 96.

Asociațiile de întreprinderi și întreprinderile care satisfac cerințele prezentei legi în măsura în care țin de cooperativele de întreprinzător și care au fost înființate pînă la intrarea în vigoare a acesteia pot să se reorganizeze în cooperative de întreprinzător cu scutirea de plata taxelor pentru reînregistrarea de stat dacă reorganizarea va fi efectuată pînă la 1 ianuarie 2002.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Eugenia OSTAPCIUC

Chișinău, 12 aprilie 2001.

Nr.73-XV.